

Muuseumijuht tooks Eestisse barokki

Kadrioru kunstimuuseumi direktoriks valitud Aleksandra Murre soovib teha koostööd Kesk-Euroopa muuseumidega, et tutvustada selle perioodi kunsti, kuhu kuulub ka Kadrioru loss ise. lk 13

Ansip: EAS-i juhi palk pole aus

Peaminister Andrus Ansip andis teada, et Eestis ei pea avalike teenistujate palgad olema võrreldavad põhjanaabrite tippjuhtide omadega. lk 7

**NAISTEPÄEVA
PUHUL TÄNA
PRISMADES!**

**TULBIKIMP,
7 ÖIT
0.28/tk**

199

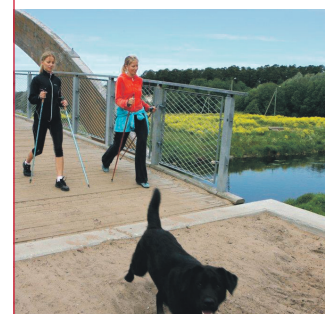
Pilt on illustratiivne.

Ilusat naistepäeva!

PRISMA

Tervis & Hea Vorm

Tänase lehe vahel!

Eesti Päevaleht

Eesti Päevaleht

HIND EESTIS 1,15 EURO | VÄLISMAAL 2,10 EURO | NR 48 | REEDE, 8. MÄRTS 2013

ajaleht.epl.ee

Foto: Hendrik Osula

„Järgmine koosolek on Peipsi ääres!”

IRL-i Jõgeva piirkonna juhatuse koosolekul ei leitud eile ühtegi põhjust, miks sealset esipoliitikut **Paul Kärbergi** (keskel) või juhatuse esimeest ja riigikogulast **Aivar Kokka** umbusaldada. lk 4

Uus jahiseadus: metsaomanikud töötlevad Reformierakonda, jahimehed aga IRL-i

- Kuigi uus jahiseadus pidi jõustuma juba märtsi alguseks, ei lõppe vaidlused selle üle ilmselt enne aprilli.
- Keskkonnaministeerium esitas kolm kompromissettepanekut, millest keerulisim on ulukikahjude hüvitamise kord. Selle järgi oleks jahiseltsidel õigus luua vastav reservfond.
- Jahimehed leiavad, et riik peaks siiski kahjude hüvitamises osalema. Reformierakond on aga riikliku reservi loomise vastu. lk 2–3

Võidusamba taga peitub ehituspraht

2011. aasta augustist saati on Riigi Kinnisvara AS pidanud taastama Vabadussõja võidusamba tagust mäenõlva – kord on tekkinud inetud mullalaigud, kord on pinnas suisa ära vajunud. Aastas kulub taastamisele 1000 eurot. Põhjus on proosaline: selle asemel, et täita nõlva liivaga, nagu projekt ette nägi, toppisid ehitajad sinna ehitusprahti. Nüüd tuleb nõlv üles kaevata. ● lk 5

JUHTKIRI

Uus poliitika „täies ilus”

Eestis pole olnud jõudu, kes oleks oma valimiskampaanias rääkinud sundparteistamise ohtudest rohkem kui seda tegi omal ajal hoogsalt Eesti poliitikaevasse kerkinud Res Publica. „Uus poliitika” pidi tulema teistsugune.

Kui pikk aeg võib olla kümmekond aastat! Nüüd on Aivar Kokk, IRL-i raudvara Jõgevamaal, sattunud Rahvusringhäälingu telesaate „Pealtnägija” hoolsalt dokumenteeritud süüdistuse alla, et tema lähedane kaasvõitleja, ettevõtja Paul Kärberg on tema alluvuses töötanud kalureid sundinud IRL-i liikmeks astuma, IRL-i üldkogudel käima ja igal võimalusel Aivar Koka poolt hääletama. Kõlab üsna sundparteistamise moodi.

Muidugi, alati võib juhtuda, et Kokal ja Kärbergil on lihtsalt palju pühendunud vaenlasi, kes nende peale spetsiifilise sihikindlusega valekaebusi esitavad. Kuid seda oleks lihtsam uskuda, kui IRL-i Jõgevamaa võtete varasem maine oleks etem. Nimelt räägiti meedias eelmise aasta jaanuari lõpul toimunud suurtõu järel, kuidas seesama tandem tõi Peipsi äärest suure hulga uusliikmeid erakonda, kallutades vaekausi endise respublikaanliku tiiva kasuks erakonnas – ja isamaaliku tiiva ehk „kampsunite” kahjuks. Jõgevamaa piirkonda juhib Aivar Kokk. Uusliikmete tulv, jällegi, võib olla märk heast tööst, aga võib olla ka muid põhjusi.

„Süüdistatakse, et üldkogudele toodi bussidega vene-lasi, ahve ja lollpäid. See on valesüüdistus! Unustage see valesüüdistus,” rääkis IRL-i juhtpoliitik ja majandusminister Juhan Parts IRL-i

Parteistamisest: Respublikaanid rääkisid kõige ägedamalt sundparteistamise ohtudest.

2012. aasta suurtõu järel peetud ühel volikogul. „Uue poliitika” mees Parts siinkohal eksis ise. Ahvidest pole keegi kusa-gil kirjutanud ja ei aida-nud teda ka meediateade-te absurdi viimine. Selgus, et erakonda oligi sattunud

ridamisi kriminaalkorras karistatuid ja seega pidi partei nad ridamisi välja heitma. Tundus, et kellelgi oli parteisse värbamisega tõesti tuli takus, et karistatud tahtsid hulga-kaupa Eesti asja ajama tulla.

Eetilise poliitika lubadusega on paraku sama nagu piibli kohaselt mõõgaga. Kes selle tõstab, saab ka selle läbi otsa. Või täpsemalt – vähestele on jõukohane iseenese püstitatud standarditega toimetulek, ikka üritatakse poliitilises võitluses eelist saada. IRL peab tegema valiku: kas selgitada tõde välja ja anda toimuva ühene hinnang või siis ikkagi osutada, et midagi pole päriselt tõestatud (ja ega ise ju tahagi öieti teada), elada edasi kahtlase mainega, aga see-eest vähemalt küllalt korralik hääletagnet pardal. Otsustama peavad ka Peipsiääre ja Jõgevamaa inimesed, millist poliitikat nad tahavad ja millist tegevust sallivad. ●

REPLIIK

Hädaldavad pealinlased

Toetan ideid viia kolmteist riigiasutust ja sisekaitseakadeemia Tallinnast välja maakondadesse. Kavandatud leevendab vähemasti küünemusta võrra aastatepikkust riiklikku ebaõiglust maakondade suhtes. Hämmastav on pealinnas elavate ametnike hala, et nad ei suuda, ei saa või ei taha Tallinnast koledatesse agulitesse kolida. Tegelikult pole seda vajagi. Arvamus pealinnas töötavate inimeste asendamatusel on otsast otsani väär. Asutuste kolimine annab nüüd ka tublidele maakonnainimestele enam töö-võimalusi. Pealegi: muu Eesti inimeste ajumaht pole sugu-gi Tallinnas tegutsejate omast poole väiksem, kuigi hädaldajad püüavad meile just sellist muljet jätta. ● **Rein Sikk**

Lk 10: Toomas Raudam: valedetuly hakkab talumatuks muutuma
Lk 11: Tuuli Jõesaar: võideldge palgalõhega, mitte kortsudega

RIIGIEKSAM ANNAB ÜLEILMSE TUNNISTUSE

Tuleval aastal saavad õpila-sed võõrkeele riigieksami eest rahvusvahelise keeletunnistu-se. Prantsuse keele riigieksamil hakatakse kasutama tasemeek-samit *Delf scolaire*, mille soo-

ritamine tõendab keeleoskust tasemel B1 ja B2. Läbirääkimi-sed käivad, et saada kokkulep-ped ka vene ja saksa keele rah-vusvahelise keeleeksami kasuta-miseks. **EPL**

VANA RAAMAT JÕUDIS TAGASI RAAMATUKOKKU

69 aasta eest laenatud raa-mat jõudis eile tagasi Tallinna kesk-raamatukokku. 85-aastane mees

vabandas Vilde „Valitud teoste” I köite enda käes hoidmist sega-dusega 1944. aasta märtsipom-mitamisel. Raamatukogu naljat-ledes, et mitme rahavahetuse tõttu ei saa viivist arvutada. **EPL**

Koalitsioon harutab omakeskis toppava jahiseaduse umbsõlme

Jahiseadus on visa valmima. Vastasleerides on maaomanikud ja jahi-mehed, kummagi selja taga paistab olevat ka üks koalitsioonierakond.

Ulvar Käärt, Urmas Jaagant
uudised@epL.ee

Viimastel kuudel palju kära tekitanud uue jahiseaduse eelnõust on saanud keskkonnaministri Keit Pentus-Rosimannuse jaoks esimene tõsi-ne ametialane katsumus. Juba eelmise aasta lõpus parlamen-ti saadetud seaduse kinnitami-ne pole erinevate huvigruppi-de valjuks paisunud kriitika ja erimeelsuste tõttu sujunud sugugi nii libedalt, kui esial-gu plaaniti.

Esialgse kava järgi pidi otse-selt ühtekokku 90 000 maaoma-nikku ning 15 000 jahimeest puudutav seadus jõustumajuba 1. märtsist, kuid praegu on põhjust arvata, et segadus sel-le ümber enne aprilli ei lõppe. Selleks, et riigikogu keskkon-nakomisjonis kärssavat seaduseelnõu toppamisest päästa, on keskkonnaministeerium pea-miste vaidlusi tekitanud seadu-sepügalate osas kompromisset-tepanekud lauale pannud.

Tugev lobitöö

1. kompromissettepanek puudutab uue seadu-sega maaomanike-le tekkivat õigust enda maa-del toimetavat jahiseltsi välja vahetada. Eelnõu algversioonis oli võimalus jahimaa kasu-taja välja vahetada, kui 2/3 piir-konna maaomanikest seda soo-vib. Nüüd on arutusel võima-lus, et selline õigus tekiks, kui seda soovib 51% jahipiirkonna pindala omanikest ja 51% kinni-sasjade omanikest. „See peaks maha võtma hirmud suuroma-nike liialt suure mõju osas,” sel-gitas Pentus-Rosimannus.

2. muudatusettepanek puudutab jahimaade kasutuslubade täht-ajalisust. Kui algselt plaaniti vastav luba anda tähtajatult, siis nüüd on välja pakutud, et luba võiks olla 10-aastase tähtajaga.

3. ja kõige põhimõtteli-sema kompromissina on aga keskkonnami-nisteerium välja pakkunud, et seni selgelt reguleerimata ulu-

kikahjude hüvitamise korra loo-mise huvides võiks seadusesse sisse kirjutada jahiseltside õigu-se vastava reservfondi loomi-seks. „Tegu ei oleks mitte riikli-ku reservfondiga – maksumaks-jate koormust kasvatava riikliku jahikahjustuste fondi loomist ma ei toeta –, vaid jahimeeste endi maksetest moodustatava reservfondiga,” sõnas Pentus-Rosimannus. „Sama ettepanek sisaldab ka võimalust taotleda näiteks keskkonnainvesteeringute keskuselt toetust kahjude osaliseks katmiseks.”

Nendest ettepanekutest hoolimata seisab jahiseaduse

Priit Põllumäe
Eesti erametsaliidu tegevdirektor
„Tegelikult tooks jahiseadu-se uuendused kaasa vaid kosmeetilised muutused.”

eelnõu keskkonnakomisjonis praegu paigal. Nii maaomani-kud kui ka jahimehed kahtlus-tavad ühe poole kasuks tugeva lobi tegemist – metsaomanikud töötlevat Reformierakonda, jahimehed jällegi Isamaa ja Res Publica Liitu (IRL).

Venimine tõi kohtuhagid

Uue jahiseaduse jõustumise venimisest tingitud juriidilist segadust kinnitavad ilmekalt mitmed jahimeeste poolt kesk-konnaministeeriumi vastu esita-tud kohtuhagid.

Ühtekokku nelja Läänemaa jahindusorganisatsiooni ühisha-gis osalenud Läänemaa jahindus-klubi juhatusel liige Hugo Peter-son kirjeldas, et praegune, 2003. aastal jõustunud jahiseadus nägi ette, et selle aasta 1. märtsiks vormistab keskkonnaministeerium kunagised rendijahipiirkonnad ümber jahipiirkondadeks, koosta-des nende koha jahikorralduskav-ade ning avaldades ka nende piiri-kirjeldused. 64 piirkonda jäid aga 1. märtsiks ümber vormistamata. Peterson sõnas, et hagi sai ministeeriumi vastu esitatud sel-

leks, et sundida keskkonnami-nistrit tegema seda, mida prae-gune seadus nõuab. „Kasutus-õiguse luba sellistel piirkonda-del on, aga põhja sellel, millel see luba toimiks, märtsi algusest nagu enam polnud,” viitas Peter-son, milline juriidiline vaakum jahimeeste hinnangul tekkis. Noarootsi jahimeeste seltsi, Haapsalu jahiseltsi, OÜ Metli-ni ja Kasari jahiseltsi, Põltsamaa jahiseltsi, tulundusühistu Põlt-samaa jahiseltsi, Laiuse jahiseltsi ja Oti jahiseltsi ning Viljandi jahimeeste liidu kaebused jättis kohus rahuldamata, kuna kesk-konnaministeeriumi selgituste kohaselt on korraldamata jää-nud jahipiirkondades võimalik siiski jahti edasi pidada. Kuigi uus jahiseadus pole veel jõustunud.

selt ulukikahjude hüvitamise teemale. Kuhu täpselt arute-lus jõuti, ei soovinud ta veel avaldada. Seda, et ulukikahju-de teemal läheks lahkarvamus-te piir kahe erakonna vahelt, Kõiv ei kinnitanud.

„Siin on kaks poolt: maa-omanikud ning jahimehed. Eelnõu toetub lihtsale aluse-le – Eesti on omanike riik, kus omanik otsustab, mis tema maa peal toimub. Teisel poolel oli-jatest osa aga arvab, et nende tsunftiasjad on sellest tähtsa-mad,” tõdes Kõiv. „Võib-olla teen siin kellelegi liiga, aga jahimeeste seas on tekkinud rühmitused, kes raevukalt kõi-ke vaidlustavad. Ulukikahjude probleemi nähakse pigem suu-remana kui see tegelikult on. Enamikus Eestist teevad jahi-mehed ja maaomanikud koos-tööd ja kõik toimib.”

Kelle õlule reserv?

Koalitsiooni arutelusid kõrvalt vaatav, aga keskkonnakomisjo-nis taas sõna sekka öelda saav demokraatide ühenduse liige Rainer Vakra sõnas, et eelnõu esitati riigikogule kiirustades. Tema sõnul survestas valitsus 1. märtsi tähtaega, kuna praegu kehtiv jahiseadus nõuab, et 1. märtsiks oleksid kõik jahimaad korraldatud.

„Demokraatide ühendus, SDE, Keskerakond ning IRL fraktsioonid on otsustanud, et ulukikahjude kompenseerimiseks on vaja luua kahjude reserv. Reformierakond on loo-nud eelnõus ebaõiglase konst-ruktiooni ja tahab kogu vastu-tuse ulukikahjustuste kompen-seerimisel jahimeeste õlgadele panna,” sõnas Vakra. „Jahipi-damine on keelatud või olu-liselt piiratud erinevatel and-metel umbes 100 000 hektaril. Jahimehed ei saa siin minu arvates täit vastutust kanda.” Reformierakond on aga vastu sellise reservi loomisele, kuhu panustaks ka riik, ja see on ka koalitsiooni suurim erimeelsus jahiseaduse suhtes, leidis ta.

Umbes 11 000 jahime-he huve esindava Eesti jahi-meeste seltsi tegevjuht Tõnis Korts ütles, et kui kahte esi-

Täna digilehes

- Kodualuse maa maksuvabastus tuleb põllumeeste taskust.
- Põhja-Korea hägustab piire vangilaagrite ja ümbritseva elanikkonna vahel.

EBASEADUSLIK PIIRIÜLETAJA MÕISTETI VANGI

Teisipäeva õhtul üle Narva jõe ujunud ja ebaseaduslikult piiri ületanud 26-aastasele Konstantinile, keda süüdistati ka varguskatses, mõisteti karistuseks määratud 120 tunnist üldkasulikust neli kuud ja 25 päeva vangistust.

Ta oli veebruari lõpus tagaotsitavaks kuulutatud, sest ta hoidis kõrvale varem kehalise väärtustamise eest karistuseks määratud 120 tunnist üldkasulikust tööst. **EPL**

KÜLASTUSED LUBATUD

Homsest, 9. märtsist saab Ida-Tallinna keskhaiglas jälle patsiente külastada. Viiruse levimise tõttu kehtestatud külastuskeeld kaob, kuid nohusena ei soovitata siiski kedagi väisama minna. **EPL**

TÕLK PALUB ASÜÜLI

Väidetavalt Eesti jalaväekompaniiga Afganistanis koos töötanud kohalik mees palub Eestilt asüüli, kuna kardab koalitsioonivägede lahkumise järel oma pere turvalisuse pärast. **ERR**

Eestisse tuleb aastast jahtima 5000 turisti

- Jahikorraldus välituristidele on tulus äri – jahiturstid peavad Eestis mõne looma küttime eest tasuma üüratuid summasid. Näiteks 20 000 hektari suurusel Rägavere jahialal küsib Vihula mõis maist septembrini juba kolmepäevase majutuse, söögikordade, litsentside, koerte eest maksimaalselt 745 eurot inimese kohta.
- Kui turist laseb üle 10-kilogrammiste trofeesarvedega põdra, läheb see talle maksma üle 3000 euro, enam kui 10-kilogrammiste sarvedega punahirv aga juba üle 4500 euro. Üle 200 kilogrammi kaaluva karu laskmine maksab 4000 eurot.
- Välismaiseid, enamasti varakaid jahimehi need hinnad ei kõiguta ja Eestis käib aastast umbes 5000 jahituristi. Kogu see summa ei lähe jahiseltside kasumiks, teenitud raha eest täidetakse loomade söödaplatse, hooldatakse jahitorne jms.
- Näiteks põder külastab 40. aastates kuusikut igal aastal ja kahjustab koort umbes 10% puudel. Parimal juhul kaotatakse tüükapalgi küttepuid muutumise läbi kolmandik puu väärtusest, halvimal juhul kaasneb põdrakahjustusega tormimurd ja ürasekikahjustused.

mest kompromisettepanekud nad toetavad, siis ulukikahjude korra osas on nad teist meelt. Nimelt peaks jahimeeste arvates siiski riik ulukikahjude kompenseerimises osalema. „Meie arvates peaks ulukikahjude hüvitamises osalema kõik kolm poolt: jahimehed fondi maksete tegijana, maaomanik omavastutuse ning riik vähemalt fondi haldamisega seotud kulude katmise kaudu,” osutas Korts.

Seejuures oleks jahimeeste nägemuses maaomanikel, kellega on näiteks sead kartulipõlul või siis kitsed ja põdrad metsakultuuride kallal maiustamas käinud, edaspidi õigus hüvitist taotleda vaid siis, kui omanik on kokkuleppega lubanud oma maal jahti pidada.

Suuremad ootused

Korts tõi ühtlasi esile, et seltsi rehkenduste järgi laekuks jahimeestelt fondi aastast ligi 800 000 eurot, millest suurusjärgus 500 000 eurot oleks pindalapõhised maksed ning ülejäänud osa moodustaks jahimeeste aastamaks ehk n-ö pearahast laekuv summa.

Ühe organisatsioonina maaomanike huvide eest seisva Eesti erametsaliidu tegevdirektor Priit Põllumäe nentis, et arutletak kahjuhüvituse kord ei lahen-

„Eesti on omanike riik, kus omanik otsustab, mis tema maa peal toimub.”

daks sugugi praegusi probleeme. „Hüvitise määr oleks 100 eurot hektari kohta. Kui aga metsakultuur süüakse sõraliste poolt praktiliselt 100-protsendiliselt tühjaks, siis maksimaalne hüvitise määr kataks taimede hinda ja uue kultuuri rajamise kulusid arvestades heal juhul vaid 10% kogu kahjust,” tähendas Põllumäe. „Tegelikult liigume sellega praegusest olukorrast, kus jahimehel puudub igasugune vastutus, olukorda, kus neil on ülimalt piiratud vastutus.”

Kuid sellest hoolimata tunnistab Põllumäe, et erametsaliidule on keskkonnaministrieriumi kompromisettepanekud vastuvõetavad, sest sellega astutaks ikkagi väike samm edasi. „Loomulikult olid meie ootused suuremad, kuid eks me saame aru, et valmisolekut radikaalseteks muudatusteks täna pole,” sõnas Põllumäe. „Tegelikult tooks jahiseaduse uuendused kaasa vaid kosmeetilised muutused. Suurtest ümberkorraldusest saaksime siis rääkida, kui maaomanikel endil tekiks õigus jahipiirkondasid moodustada, kus nad saaksid ise jahti pidada või siis need mõnele jahiseltsile välja rentida.” ●

Väikelapse surma põhjus oli lämbumine

Lapse isa ootab prokuratuuri otsuse ära, kuid teeb avalduse kriminaalasja algatamiseks nagunii.

Kadri Ibrus
kadri.ibrus@ep.lee

Õöl vastu pühapäeva Tallinna lastekodu imikute ja puuetega laste keskuses elu kaotanud väikelapse surma põhjus on lämbumine – sellele hinnangule jõudis kohtuekspertiisi instituudi ekspert. Surma ametlik põhjus on maosisaldise aspiratsioon ehk laps lämbus öösel omaenese oksesse. Poolteiseaastase Tiia isa Heiki sõnul nägi ta tütre surnukeha tuvas-tades, et lapse nägu oli sinine.

Lapsele tehtud rehabilitatsiooniplaani kohaselt vajab ta ööpäev läbi kõrvalabi ning järelevalvet, sest oli võimalus, et tekivad lapse tervisele ohtlikud olukorrad. Tüdrukule oli möödunud sügisel määratud puue, arsti diagnoos oli psühhomotoorse arengu mahajäämus. Vanemate sõnul tütar oksendas tihti, talle ei leitud lastekodus terve tema esimese eluaasta jooksul sobivat piima-segu, samuti oksendas ta välja talle antud ravimid.

Täpsem analüüs

Kas last jälgiti korralikult ööpäev läbi, kuidas teda täpselt hooldati ja kas laste jaoks oli piisavalt kasvatajaid, ei ole lapse vanematele teada. Lastekodu, Tallinna linnavalitsus ega ka politsei hetkel rohkem ei kommenteeri. Eilse seisuga ei olnud politsei kriminaalmenetlust algatanud, kuid jätkab juhtunu kohta info kogumist. Isa sõnul esitab ta juhul, kui prokuratuur kriminaalmenetlust ei alusta, ise selle algatamiseks avalduse. Samal ajal jätkab ka kohtuekspertiisi instituut lapse surma põhjuse täpsema analüüsiga.

Eesti Päevaleht on varem kirjutanud, kuidas Lasnamäe linnaosavalitsus otsustas väikese Tiia vanematelt ära võtta otse sünnitusmajas, kui ta oli ainult kolm päeva vana. Aluseks töid linnaametnikud oma hinnangu, et vanemad ei ole-vat saanud piisavalt hästi hakkama oma viie vanema lapse kasvatamisega, kes olid vanematelt juba kuu aega varem ära võetud. Kuus last pandi elama kolme erinevasse asutusse. Kohtupidamine laste hooldusõiguse üle on kestnud juba ligi kaks aastat, siiani tulemuseni jõudmata. ●

Läänemaa jahinduskubi juhatause liikme Hugo Petersoni sõnul on segadust uue jahiseaduse ümber juba liiga palju.

Foto: Jassu Hertsmann

Jõgeva IRL-i juhatuse seisab Peipsi kalakuninga selja taga

Reportaaž

Kristjan Pihl
uudised@epn.lee

Eile arutas IRL-i Jõgeva piirkonna juhatuse kalurite sundparteistamise süüdistust. Ühtlasi võeti vastu järjekordne liige.

Kell viis istub väikelinna kohvikus punt lustakaid pensionäre, laual pudel vahuveini ja sädelevad klaasid. Mängib raadio, kõliseb pokaal, pudiseb kringle. Tööpäevajärgsel õhtul on nad kohviku viimased kliendid. Korrus kõrgemal, otse vindiste daamide peade kohal, käib samal ajal tõeline poliitiline etendus – Isamaa ja Res Publica Liidu Jõgeva piirkonna juhatuse koosolek.

Üleeilne „Pealtnägija” kis-kus lahti IRL-i Jõgevamaa esipoliitiku Paul Kärbergi haavad, mis polnud jõudnud viimastest kohtulahendist veel õieti kinnigi kasvada. Aasta eest süüdistati teda valijate mõjutamises 2009. aasta valimiste eel, kuid mõisteti õigeks.

Kokk tõrjub süüdistusi

Nüüd otsustasid talle allunud kalurid esimest korda avalikult rääkida, kuidas Peipsi kalakuningaks ristitud Kärberg sundis neid erakonda astuma ja praeguseks riigikokku jõudnud Aivar Koka poolt häälutama. Väidetavalt on just Kokk maelukomisjoni esimehena Kärbergi tööriist kindlustamaks ülevõimu Peipsi kalasadamates.

Kokk tõrjub süüdistusi, nagu oleks ta palunud kellelgi tema valjaskonna kasvata-mise eest hoolitseda. Ta väidab, et enne riigikogu valimisi ta Kärbergi ei tundnudki ning külastas Kärbergi Kal-

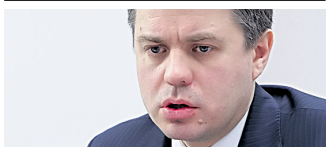

IRL-i Jõgeva piirkonna juhatuse liikmed Paul Kärberg (vasakul) ja Aivar Kokk. Kokk kinnitab, et enne valimisi nad ei tundnudki üksteist ja ühtegi otsust pole ta Kärbergile välja kaubelnud: „Kui ma valetan – lööge mind või risti!”

Foto: Hendrik Osula

KOMMENTAAR

Sundparteistamine on lubamatu

Urmus Reinsalu

IRL-i esimees

Igasugune sundparteistamine on lubamatu. IRL on avatud erakond, kuhu inimesed tulevad vabatahtlikult. Kui keegi tunneb, et ta ei soovi olla IRL-i liige, siis on ta vaba selkohaseid valikuid langetama.

Erakond kavatses „Pealtnägija” saates kõlanud asjaolusid tõsiselt uurida ja seejärel on võimalik seisukoht kujundada. Pean otstarbekaks, et Paul Kärberg peataks oma tegevuse erakonna organites, kuni neis asjus on selgus saadud.

lastel asuvaid ettevõtteid esimest korda alles kevadel – siis juba rahvasaadikuna.

„Enne seda polnud me isegi kohtunud. Ühtegi otsust pole ma Paul Kärbergile samuti välja kaubelnud,” kinnitab Kokk kätt südamele pannes. „Kui ma

erakonna ülemkogule sõidutada, imestab ta. Tema sõnul pole see võimalik juba ainuüksi seetõttu, et ettevõtte autopark piirdub ühe 18-kohalise väikebussiga.

Aga see pole veel kõik. Vale-tavad tema sõnul hoopis kalurid, kelle eesmärgiks on illegaalse püügi jätkumine Eesti suurimjal järvel. Peipsi kalurite ühingu esimehe Priit Saksingu hinnangul peaks seal toimuva musta äri vastu tõusma huvi kõigil riigi maksumaksjatel.

Kokk laiutab käsi

Lisaks Saksingule, kes on varem kahel korral valitud ka Jõgeva maavanemaks, hoiab Kärbergi selja taha kogu piirkondlik juhatuse. Ligi kolmveerandtunnise koosoleku järel ei leitud põhjust, miks Kärbergi või Kokka umbusaldada.

Järgmine juhatuse koosolek toimub Peipsi ääres. Uuritakse, kas kalureid mõjutati.

valetan – lööge mind või risti!” Kokk peab enda põhimõtteks poliitikuna vältida igasugust isiklikku kasu.

Paul Kärberg rehmab nähtud saatelõigust juttu tehes käega – tõele vastavat seal üksnes tema seotus kalaäri ja poliitikaga. Kust peaks äriees võtma aja, et iga kaluriga eraldi tegeleda, liikmeavaldusele allkiri võtta ja bussitäite kaup

Esimees Aivar Kokk astub ruumist välja käsi laiutades: „Juhatuse otsustas, et järgmine koosolek toimub Peipsi ääres, kus selgitatakse välja, kas kedagi võidi kaamera ette meelitada. Ja loomulikult me tunnime vägisi parteisse toomist sada protsenti.”

Vahetult enne koosoleku lõppu astub veel ruumi üks keskealine härra. Liivar, ehita-ja – tutvustab ta end – ja selgitab paari lausega oma poliitilisi ambitsioone: „Parema tuleviku nimel! Tänapäeval on väljaränne suur, seda võiks takistada, inimesed võiks jääda ikka siia.”

Juhatuse liikmed küsivad paar küsimust. Seejärel surub piirkonna esimees Kokk Liivaril kätt. Kõlab aplaus. Nüüd on Liivar erakonna täieõiguslik liige. Kokk märgib Eesti Päevalehele, et see on hea näide, kuidas erakonda vastu võtmine tegelikult käib. ●

Neli panka ja EMT loovad mobiilset rahakotti

Swedbank, SEB, Nordea ja Danske Bank käivitavad koos mobiilioperaatori EMT-ga maikuus pilootprojekti, mille käigus saab mobiiltelefoniga maksta kauplustes ja võimalusel ka kohvikutes. Kui paarisaja inimesega pilootprojekt edukalt ellu viiakse, võivad osapooled mobiilse rahakoti teenuse juba järgmisel aastal kõigile avalikuks teha.

Kasutaja jaoks on mobiilne rahakott nutitelefonirakendus, kuid selle loomiseks on kaks eeldust. Esiteks peab sellel telefonil olema NFC ehk lähiväljaside võimalus. Viimastel aastatel on see jõudsalt levinud ja paljud Androidi-telefonid, mis on müüduim nutitelefonide tüüp Eestis, sisaldavad lähiväljaside. Teine eeldus on telefonis spetsiaalne mobiilimakseid võimaldav SIM-kaart, mis kombineerib tavapärase mobiilioperaatori teenused pangakaardi teenustega.

Mobiilimakse tegemiseks tuleb telefonis käivitada vastav rakendus ja siis telefoniga maksekoha juures viibata. Lähiväljaside toimib kuni 10 cm kaugusel, mis peaks tähendama suuremat turvalisust: telefoni ja makseterminali vahele ei jää nii väikse distant-siga tõenäoliselt ühtegi muud, „pealt kuulavat” seadet.

Elisa ja Tele2 ootavad

Mobiilse rahakotiga igas poes veel viibata ei saa, kuna kaupmeestelt nõuab see uusi lähiväljaside toega maksetermi-nale. EMT ja pankade pilootprojekti partner on Tallinna Kaubamaja, mille poodides võib alates maikuust näha telefoniga kassa juures viipavaid kliente.

Mobiilse rahakoti rakendus hakkab EMT plaanide kohaselt edaspidi asendama tavalist rahakotti, kus pangakaart on vaid üks osa. Näiteks saab tulevikus sama rakendusega valideerida ka sõiduõigust Tallinna ühistranspordis (ühiskaart töötab samuti NFC ehk lähiväljaside tehnoloogiaga), selleks tehakse koostööd Tallinna piletisüsteemi haldava AS-iga Ühinenud Piletid. Lisaks on mobiilse rahakoti võimalus kasutada ettevõtete klientidekaarte või elektroonilisi pileteid. Kõige tipuks lisatakse samasse teenusesse avaliku sektori mobiilteenused, eelkõige mobiil-ID enese tuvastamiseks veebis.

Kuigi projekti arendab koos pankadega EMT, ei jäeta teiste operaatorite kliente kõrvale. „Kutsusime osalema ka Tele2 ja Elisa esindajaid,” ütles EMT juhatuse esimees Valdo Kalm, kelle sõnul teised operaatorid pilootprojektiga siiski ei liitunud. Kui aga mobiilne teenus käivitab tulevikus päris teenusena, saavad teised operaatorid hiljem liituda. ● Hans Lõugas

Kümne riigi ostetud elektriauto läbisõit ületas 10 000 km piiri

Sotsiaalminister Taavi Rõivas kinnitas eile, et riigi 507 elektriauto hulgas on üle 10 000 kilomeetri sõitnud masinad. Rõivas leidis eilsel valit-suse pressikonverentsil, et Eesti Päevalehes ilmunud artiklist „Elektriautod seisavad suure osa ajast jõude” jääb tegelikust kallutav mulje.

„Meil on hulgaliselt näiteid ka autodest, mis on sõitnud üle 10 000 kilomeetri selle küllaltki piiratud ajaga. Näiteks Tallinna sotsiaaltöötajate kasutuses olevad mitmed autod, näiteks Elvas ligi 13 000 kilomeetrit selle sama perioodiga sõitnud,” rääkis ta.

Sotsiaalministeeriumist üleile Eesti Päevalehele saadetud statistika järgi on kümne sotsiaaltöötajate kasutuses olevat elektriauto läbinud vähemalt 10 000 kilomeetrit. Elektriautosid on riigil aga 507. Ning täpsuse huvides: kahe Harju maakonna elektriauto läbisõit – 10 600 ja 10 310 kilomeetrit – on aastase kasutusaaja tulemus. Kaheksa ülejäänud masina läbisõit on kogunenud umbkaudu poole aastaga, sh suurima, 19 100 km läbisõiduga autol, mis on Lümända valla hoolekandetöötaja Jelena Pšenitšnaja kasutuses. Teise koha tulemus on tervelt 4000 m vähem.

Väikese läbisõidu näitena tõi sotsiaalminister 227 kilomeetrit sõitnud auto. „See tegutseb minule teadaolevalt suletud territooriumil Ämari lennuväljal. Eks see on hinnangu küsimus, kas Ämari lennuvälja teenindades on 227 kilomeetrit vähe või palju. Aga see on üks ja kõige vähem kasutuses olnud elektriauto,” lausub ta.

103 km kuus

Rõivas tõi ka välja, et elektriautod võimaldavad sotsiaaltöötajatel abivajajateni jõuda: „Minu selge veendumus ja ma usun, et mu kolleegid seda jagavad, on see, et need 507

elektriauto, millest 440 kasutavad sotsiaalministeeriumi haldusalas valdavalt sotsiaaltöötajad, need on väga vajalik täiendav võimalus abi osutamiseks.”

Sotsiaalministeeriumi statistika järgi on elektriautosid, mille läbisõit jäi eelmisel aastal alla 1000 kilomeetri, kokku 38. Neist 17 kuulub kohalike omavalitsuste ja AS-i Hoolekandeteenused sotsiaaltöötajatele ning 21 ministeeriumidele.

Nii kaitse- kui ka keskkonnaministeeriumi keskkonnasäästlike autode keskmise läbisõit jäi poole aastaga alla 1000 kilomeetri. Esimesel juhul kasutati kuut elektriauto

tot Ämari lennubaasis sisesõitudeks ning üht sõidukit stabi- ja sidepataljonis majandussõidukina rahuaja tegevuse ja väljaõppe toetuseks. Autode keskmine läbisõit oli ühe kuu jooksul 158 km.

Keskkonnaministeeriumi kuus elektriauto osalesid keskkonnakorralduses ja haridustegevustes. Keskmiseks läbisõiduks kujunes neil 103 km. ● Anna-Liisa Villmann

Täpsustus

● Eilse Eesti Päevalehe esikülje viide elektriautode artiklile oli ekslik. Õige oluks märkida, et mullu sõitis ametniku elektriauto keskmiselt umbes 7000 kilomeetrit, Eestis registreeritud tavalise sõiduauto keskmine aastane läbisõit oli peaaegu kaks korda suurem – 12 500 kilomeetrit.

Samba tagune nõlv on ehitatud nii kehva kvaliteediga, et roheline murukate seal pikalt ei püsi.

Foto: Eero Vabamägi

Võidusamba nõlv kaevatakse kehva ehituse tõttu üles

Vabadussõja võidusamba tagune nõlv täideti tihendatud liiva asemel ehitusprahiga.

Anna-Liisa Villmann
anna-liisa.villmann@epi.ee

Tallinna esindusväljakul trooniva Vabadussõja võidusamba tagune nõlv on probleeme tekitanud juba aastaid. Lumevabal ajal torkavad rohetava murukatte asemel möödakäijatele silma hoopis inetud mullalaigud ja vajunud pinnas. Suve lõpus kaevatakse kehvasti tehtud ala üles ja nõlv ehitatakse uuesti.

2011. aasta augustis läks vabadussamba igapäevane haldamine kaitseministeeriumilt Riigi Kinnisvara AS-ile (RKAS). „Sellest ajast peale oleme samba taganõlva murukatet korduvalt taastama pidanud,” nentis RKAS-i kommunikatsioonijuht Madis Idnurm. Ühe aasta jooksul kulub vajuma kippuva 45 meetri pikkuse nõlva korrigerimisele umbes tuhat eurot.

Nõlv tehakse suvel korda

Pinnase ebaühtlase vajumise põhjus on inseneride sõnul valede materjalide kasutamine ning tööde teostamise väga kehv kvaliteet: seal, kus on projektis kirjas, et täitematerjaliks peab olema tihendatud liiv, on tegelikult ehitusprah. „Ühe näitena võib tuua selle, et kui ehitusprojekti kohaselt tulnuks taganõlva täitematerjali ühe kihina kasutada liiva, siis tegelikult kasutati selle asemel nõlvast välja kaevatud materjali,” ütles Idnurm. Peale selle ei

kasutatud taganõlva pealmiste pinnasekihtide tihendamisel õiget tehnikat. See avaldas samuti lõpptulemusele mõju.

Et pidev murumätaste väetamine pole tulemust andnud, otsustati RKAS-is möödunud aasta sügisel, et nõlva tuleb korrigeerida. Sobivaim lahenduse leidmiseks valmis ekspertiis eelmise aasta lõpus.

Pidev murumätaste hooldamine on kulukas ja sellel pole mingit tulemust.

Riigi Kinnisvara sooviks on taastada nõlva esialgne olukord, mis saavutatakse pinnase eemaldamise ja uue pinnase ning tekstiili panekuga. See tähendab, et eemaldatakse kogu pinnas koos varem nõlva paigaldatud geotekstiilide-

ga ja ehitatakse vajumiskindel nõlv kihiti uuesti üles.

Esialgu oli arutlusel ka teine variant, kus nõlva ette oleks tulnud müüriosa. Ühe võimalusena kaaluti näiteks ka toetatavat lisaseina taganõlva alla. Sellega oleks saanud Idnurme sõnul erosiooni vähendamiseks nõlva pisut laugemaks, kuid kõrgemat osa oleks tulnud tõsta veelgi kõrgemaks ning see ei oleks sinna enam sobinud.

Praegu käib planeeritavate tööde kooskõlastamine Tallinna kultuuriväärtuste ameti ja kommunaalametiga. „Seejärel korraldame riigihanke töövõtja leidmiseks ning ehitustöödega on plaanis alustada juba suve teises pooles. Tööde maksumus selgub riigihanke tulemusena,” lausus Idnurm. ●

Hädad võidusambaga

- 2008. aasta juulis lükkas tollane kaitseminister Jaak Aaviksoo võidusamba avamise edasi järgmisesse aastasse, kuna samba ehitus oli tekitanud pin-geid ning tööga ei jõutud õigeks ajaks valmis.
- Järgmisel aastal värvusid samba klaaspaneelid punaseks. Tuli välja, et osa plaatile oli staatilise elektri tõttu kogunenud tolmu. Paneelide värv on tähelepanu köitnud veelgi, näiteks on need kolletunud.
- Samba klaaspaneelidest on leitud ka asju, mida seal poleks

tohtinud olla. Näiteks suitsukoni ja nõõrijupp.

- 2009. aasta alguses lülitati samba valgustus välja, kuna valgustussüsteem oli rikkis.
- 2010. aastal tuvastasidki Tallinna tehnikaülikooli teadlased, et samba valgustus sai armetu ja logisev.
- 2012. aastal kukkus alla kil-
dudeks samba ülaosas olev
klaasdetail. Õnneks ei saanud
keegi viga.
- Samba tagune ala on al-
gusest peale vajunud ja seetõttu
tihti muruta jäänud ning inetu
välja näinud.

SHIFT_

NISSANI PÖÖRASED PÄEVAD - PÖÖRASED PAKKUMISED!

NISSANI PÖÖRASED PÄEVAD 14.–16. märtsil on täis pööraseid pakkumisi valitud laoautodele. Nüüd saad Nissan Micra, Note, Juke, Qashqai, Qashqai+2, X-Trail, Murano, Navara ja NV200 kätte selliste hullude soodustustega:

14. MÄRTSIL
14 %

15. MÄRTSIL
15 %

16. MÄRTSIL
16 %

Kõik Nissani esindused on nendel päevadel kauem avatud: neljapäeval ja reedel 9:00 - 20:00, laupäeval 10:00 - 16:00.

UURI LÄHEMALT NISSANI EDASIMÜÜJA JUUREST!

YOU+ NISSAN
nissan.ee/you+

Fakto Auto AS

Osmussaare tee 10, Tallinn
tel 638 9200

Eurostauto OÜ

Kadaka tee 72a, Tallinn
tel 671 0900

Eurostauto OÜ

Roheline 72, Pärnu
tel 447 6111

Autospirit Tartu OÜ

Turu 47, Tartu
tel 734 1126

Wiru Auto OÜ

Kreutzwaldi 5b, Rakvere
tel 329 5560

www.nissan.ee

Pakkumine kehtib piiratud koguses autodele. Antud soodustusi ei saa kombineerida teiste soodustustega. Pildid on illustreeriva tähendusega. Küsi lisainfot Nissani esindusest.

Eesti piirivalvurid käivad Kreekas ja Hispaanias abiks illegaale tõrjumask

Töö käib hoopis teises mastaabis kui Eestis – päevas võib seal piirile hiilida kuni 300 illegaali.

Tuuli Jõesaar
tuuli.joesaar@ep.lee

Kui Eestit raputas uudis, et üle Eesti piiri tuli ühe päevaga 28 vietnamlast, siis Euroopa mastaabis on see number pea olematu. Eesti piirivalvurid käivad abiks Euroopa valukohatades, kus ühe päevaga püüab üle piiri Euroopasse trügida mitusada immigranti ja kus inimkaubitsejad ei pelga piirivalvurite vastu ka tuld avada.

Kreeka-Türgi piiril voolav kiirevooluline Evrose jõgi on Aasiast pärit ebaseaduslikult sisseerandajate Euroopasse pugemise lemmikpaik. Jõgi pole väga lai – koolme-kohtadel saab sellest isegi jalgsi üle, kuid talviti on kiirevooluline jõgi väga külm. Kreeka statistika ütleb, et 2009. aastal tabati Evrosel 8800 ebaseaduslikult riiki saabujat. 2010. aastal, pärast Araabia kevade rahutusi ja veriseid sündmusi, mis ajas inimesed liikvele, tabati Evrosel aga juba 48 000 ebaseaduslikku sisseerandajat.

Tunamullu tabati Kreekas Evrose jõe ääres 48 000 ebaseaduslikku sisseerandajat.

Oktoobrikuus palus Kreeka Euroopa Liidu piirivalve katusorganisatsiooni Frontexi abi. Frontexi juhtkonnal oli viis päeva aega otsustada, kas minna appi. Kreeka puhul oli vastus juba paari päevaga jaatav ning riikide kiirreageerimisrühmade liikmetel oli omakorda aega viis päeva, et kodus otsad kokku tõmmata, pere-

liikmetele musi anda ja üheks kuuks kuni pooleks aastaks ära sõita. Teiste seas läksid Kreeka piiri kaitsma ka Eesti piirivalvurid – meie panime välja 19 inimest.

„Ma arvan, et keerulisim koht meie omade jaoks ongi olnud Kreeka. 2010. aastal oli Kreeka hädas suure hulga ebaseaduslike saabujatega, kes tulid Türgist üle piiri. Raske oli just psühholoogiline pool: mida piirivalvur tunneb, nähes, et pikast tekkonnast muserdatud ja kehvast tootumuses inimesed, sealhulgas ka naised sülelastega, tulevad üle piiri. Selline tung ja tulv nagu seal, on midagi, mida meil siin nähtud ei ole. Inimesena võid neid tulijaid mõista, aga sul on teatavad normid, käitumisjuhised, mida pead järgima,” rääkis PPA piirivalveosakonna piirivalveala sekoostöö büroo juht Helen Neider-Veerme.

Töö on ohtlik

Töö Kreeka piiril oli ränk – napilt kaheteist ja poole kilomeetrisel maismaapiiri piirilõigul tuli valvata ööl ja päeval. Peale selle piiril Evrose jõe ääres, kus ligi 170 kilomeetri pikkusel piirilõigul. Mõnedes kohtades pakub jõgi suhteliselt lihtsat piiriületusvõimalust ja ööpäevas tabati kuni 300 illegaalset piiriületajat. Oli ka juhus, kui kolm Eesti piirivalvurit pidi teisi ametnike oodates valvama 44 tabatud immigranti. Õnneks olid kinnipeetud rahulikud, sest teadsid, et saavad peatselt korralikult süüa ja hiljemalt 48 tunni pärast on nad vabaduses ja juba Euroopas. Piiril asüüli paluvat immigranti tagasi saata ei saa ja ta võib arvestada sellega, et kuni asüü-

Eesti piirivalvur tabatud ebaseaduslike sisseerandajatega Kreeka-Türgi piiril.

Foto: politsei- ja piirivalveamet

litaotlust vaetakse, on tal katus pea kohal.

Ette on tulnud ka ohtlike olukordi. Näiteks avastas Kreekas piiri valvanud Eesti piirivalvelennuk inimesmugeldajate grupi ja andis sellest teada maa peale, kus smugeldajatele ja nende kaubale vastu mindi. Nurka aetud inimkaubitsejad avasid tule. Õnneks keegi kannatada ei saanud. „Selles maapealses toetusüksuses eestlasi polnud, aga oleks võinud olla,” nentis Helen Neider-Veerme.

Eestlased töötavad ühisoperatsioonidel mitmel alal – neid on nii maismaapiiri valvate, piiripunktides töötavate dokumendiekspertide

kui ka immigrante küsitlevate intervjuerijate seas. Välismaal käib ka meie tehnika – piirivalve vaatlusbuss ja lennuk LET 410 on mõlemad koos meeskondadega välismaal käinud, koerad samuti. Neid kaasati näiteks Hispaanias, kus Neider-Veerme sõnul tuli peamiselt tegelda Aafrikas laevale peitunud „jäneste” otsimisega. „Koerad päevarahaga ei saa, nemad saavad peremehelt praänikut. Päevarahaga saab ikka peremees,” muigas Neider-Veerme.

On vaja rohkem inimesi

Eesti piirivalvurid on käinud ka naaberriikides lihtsalt kogemusi vahetamas ja abis-

tamas. „Meil on Läti ja Leeduga samad probleemid, mille puhul tasub kogemusi vahetada. Leedus Kaliningradis on meie Lõuna-Eestiga sarnased probleemid salakaubaveoga, Läti Riia lennujaamas oleme ka töös osalenud, kuna seal on Balti regiooni kohta suhteliselt suur ebaseaduslike läbirändajate arv. Nimelt on Air Balticul palju lende endise Nõukogude Liidu riikidesse ja sealt on võltsitud dokumentidega rändajaid suhteliselt palju,” ütles Helen Neider-Veerme.

Alates sellest aastast on ühisoperatsioonidele saatmise korraldus muutunud. „Kreeka sündmuse valguses leiti, et on rohkem inimesi vaja, ja loodi

Euroopa piirivalverühm. Senises kiirreageerimisrühmas oli meil 30 inimest, nüüd räägime kuni sajast. Esimese konkursiga oleme leidnud 70 ametnikku,” ütles Neider-Veerme. Kui Euroopa rühma pannakse Eestist sada inimest, tähendab see meie umbes 1270 pealisele piirivalvele vägagi suurt panust. ●

Täna Delfis:
Millised on olnud majanduskriisi mõjud naistele?

Eestlaste arvates kannatavad majanduskriisi tõttu kõige enam noored tööturule tulijad

Telegramm

Küll-Riin Tigasson
Brüssel

Kui minevikus leidsid haritud noored pärast ülikooli lõpetamist võrdlemisi kiiresti töö, siis nüüd enam mitte.

Majanduskriisi kõige valusamat hinda peavad maksma noored, kel on raskusi esimese töökoha leidmisega – nii leiab 55% Eesti inimesi värske Eurobaromeetri arvamusküsitluse järgi. 32% eestlasti peab kriisi kõige negatiivsemaks tagajär-

jeks seda, et inimesed on üha sagedamini sunnitud tegema tööd, mis ei vasta nende kvalifikatsioonile ning 19% vastanuist peab selleks ebakindlate töösuhete sagenemist, näitab 27 EL-i liikmesriigis läbi viidud Euroopa Parlamendi tellitud küsitlus.

Kui minevikus leidsid haritud noored pärast ülikooli lõpetamist kiiresti töö, siis nüüd enam mitte, ütles uuringu tutvustamisel Euroopa Parlamendi nõunik Jacques Nancy. „Nüüd on noorte töötus tõsine probleem Kreekas, Hispaanias ja Portugalis ning noored on sunnitud kodumaalt lahkuma sinna, kus on tööd.”

Sellal kui hispaanlased, portugallased ja lätlased peavad kriisi negatiivset mõju noortele veel teravamaks kui eestlastel, ei näe selles suurt probleemi näiteks sakslased (20%),

Kriisi taga oli meeste juhitud pankade risikikäitumine, kannatavad aga naised.

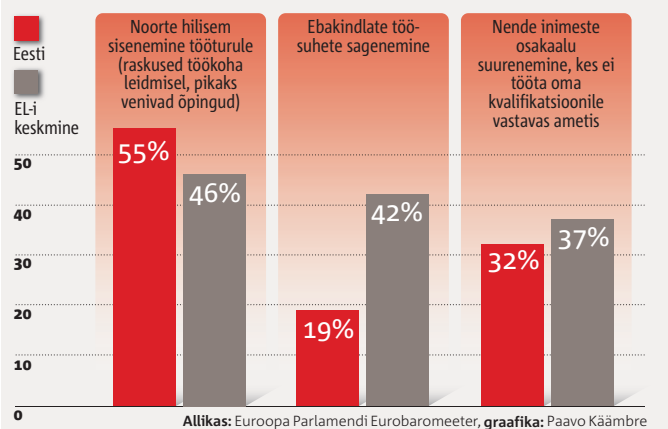
austerlased (25%) ja belglased (26%).

Peale noorte on majanduskriis ja eelarvekärped negatiivselt mõjutanud ka naisi, ütles Briti sotsioloog Sylvia Walby üleeilsest eilseni Brüsselis

Euroopa Parlamendis peetud seminaril. „Õeldakse, et deregulatsioon aitab kaasa majanduskasvule,” ütles Walby. „Aga kui tööturuga dereguleeritakse, kokkuhoiuprogrammide tõttu kärbitakse lasteaiakohti ja vähendatakse emade kaitset tööturul, siis vähendab see tööhõivet ja seeläbi ka majanduskasvu. Sest näiteks üks last kasvatav naine, kellelt töödandja nõuab töötamist õhtuses vahetuses, võib olla sunnitud tööst loobuma, sest samas ei suuda riik pakkuda õhtuti töötavaid lasteaedu.”

Europarlamenti Euroopa

Majanduskriisi hind eurooplaste hinnangul

Rahvapartei fraktsiooni liige Elisabeth Morin-Chartier esitles raportit, kus väitis, et sellal, kui majanduskriisi põhjustasid mehed, kannatavad selle all enim naised ja noored. Euroopa pankade finantsotuseid langetavad üldjuhul

mehed, kõik EL-i keskpanga juhud on mehed ning just nende riskikäitumine oli kriisi taga, osutab raport. Kokkuhoimeetmed tabavad aga eriti valusalt just sotsiaalseid teenu- seid ja lastehoide, millest sõltu- vad naised, märgib raport. ●

Peaminister **Ansip**: riigiettevõtete juhtidele tuleb seada palga ülempiir

Andrus Ansipi sõnul ei tohiks riigiasutuse juht ministrist oluliselt rohkem palka saada.

Vahur Koorits
uudised@epl.ee

Peaminister Andrus Ansip (Reformierakond) on paha-
ne, et EAS-i nõukogu määras selle juhatuse liikmeks valitud Taavi Laurile kuupalgaks 6500 eurot. Peaminister ütles, et ta on seni kogu aeg arvanud, et nii sihtasutuste kui ka riigiettevõtete nõukogude liikmetel jätkub piisavalt vastutustunnet, et ei oleks vaja seadusega juhtide palgataset reguleerida.

Laurile 6500 euro suuruse kuupalga määramine on Ansipi sõnul aga karjuvas vastuolus rahva õiglustundega. „Ka ma isiklikult ei oska sel-

Peaminister Andrus Ansip kritiseerib IRL-i majandusminister Juhan Partsi tema haldusala palgapoliitika pärast.

Foto: Priit Simson

palga, mis on 2890 eurot kuus. Samas jättis peaminister mainimata, et riigimetsa majandamise keskuse nõukogu, kus Reformierakonnal on suur kaal, kergitas asutuse juhi Aigar Kallase palga hiljuti 15%, 7000 euron

kuus. Kõrge kuupalk ei too tingimata kaasa head tulemust, rääkis Ansip ja tõi näiteks Estonian Airi, kus Tero Taski-

la sai palka 33 000 eurot kuus ja viis firma pankroti äärele. Ansipi sõnul ei saanud Eesti maksumaksja Taskilalt seda, mida talt makstud raha eest oodati.

Vaja palgaseadust?

„Ma ei arva, et Eestis avalikus teenistuses olevate isikute palgad peaksid olema võrreldavad põhjanaabrite tippjuhtide palkadega. Eesti on Eesti ja siin peavad olema ka sihtasutuste juhtide, äriühingute

juhtide palgad proportsioonilis avalikus teenistuses olevate isikute, sealhulgas ministrite palkadega,” lisas Ansip. „Kõike ei saa reguleerida, kuid praegu mulle tundub küll, et mingisugused raamid peaksime me ka seadusega kehtestama.”

EAS asub IRL-i kuuluva majandusministri Juhan Partsi haldusalas. IRL-i liige Tõnis Palts pidas peaministri kriitikat populismiks. „Kui Ansip tahab tõesti käituda rahva õiglustunnet arves-

tades peaks Reformierakond lõpetama praktika, et riigikogu liikmed teenivad palgalis istudes riigi äriühingute ja sihtasutuste nõukogudes,” ütles Palts.

Sotsiaaldemokraat Rannar Vassiljev tervitas peaministri mõtet, et sihtasutuste ja riigiettevõtete juhtide palgasid võiks pidurdada. Keskerakond on juba mõnda aega toetanud mõtet panna riigiettevõtete juhtide palga ülempiiriks presidendi palk. ●

Järgmisel nädalal näeb õhtutaevas komeeti

Kristiina Verron kirjutab vör-
guküljel astronoomia.ee, et lähiajal on võimalik jälgida ühe komeedi liikumist.

Nimelt jõudis komeet tähistusega C/2011 L4 Maale kõige lähemale juba 5. märtsil ning muutub meie mail vaadeldavaks pärast 10. märtsi ehk siis eeloleva nädala algusest. „Enne kümnendat kuupäeva asub ta meie taevas pävasel ajal ja seega pole ta nähtav. Pärast 10. märtsi möödub C/2011 L4 Päikesest ning siis on ta vaadeldav meie õhtutaevas,” osutas Verron, lisades ühtlasi, et kahjuks kaotab komeet kiiresti heledust. „Kui hele komeet saab olema, näitab aeg, sest komeedi heledus sõltub sellest, kui palju materjali ta Päikesest möödudes kaotab.”

Kui hästi läheb, võib komeet õhtutaevas särada niisama heledalt kui täht Vee-ga. Teiste ennustuste järgi võib aga komeet päris kahvatuks jääda.

Arvatavasti päikesesüsteemi äärealadelt Oorti-Öpiku pilvest pärit komeet C/2011 L4 avastati 2011. aastal Havail asuva teleskoobiga Pan-STARRS. ● **Ulvar Käärt**

Laurile 6500 eurose palga määramine on vastuolus rahva õiglustundega.

list palka mitte kuidagi moodi õigustada,” ütles Ansip. Ta tõi näiteks EAS-iga võrreldava suuruse ja vastutusega PRIA juhataja Jaan Kallase

KOHTUJURISTI KONKURSS

Tartu Maakohtu esimees kuulutab välja avaliku konkursi **kohtujuristi ametikoha** täitmiseks kohtute seaduse § 125¹ lõike 5 alusel.

Kohtujuristi ametikoht on neile, kes on huvitatud karjäärist kohtusüsteemis, tahavad osaleda kohtuasjade menetlemiseks ettevalmistamisel ja kohtuasjade menetlemisel kohtumenetluse seadustes ettenähtud ulatuses ning kes vastavad kohtute seaduse paragrahvi 47 lõike 1 punktides 1-3 esitatud nõuetele.

Töövaldkond:

- maksejõuetusmenetlus

Tööülesanded:

- kohtuasjade ettevalmistamine menetlemiseks
- kohtuasjade menetlemine kohtumenetluse seaduses ettenähtud ulatuses

Kandidaadile tuleb kasuks:

- varasem töökogemus kohtusüsteemis
- väga hea kirjalik väljendus- ja argumenteerimisoskus
- vene keele oskus vähemalt algtasemel

Kohtujuristile pakume huvitavat ja arendavat tööd meeldivas kollektiivis, konkurentsivõimelist töötasu (pärast katseaega 1690 eurot) ja võimalust saada osa erialastest koolitustest.

Kandideerimiseks esitada:

- 1) avaldus Tartu Maakohtu esimehe nimele;
- 2) kohtujuristiks kandideerija isikuandmete ankeet (saadaval Tartu Maakohtu veebilehel www.kohus.ee/2263);
- 3) Eesti kodakondsust tõendava dokumendi koopia, haridust tõendav dokument ja akadeemilise õiendi (hinnetelehe) koopia;
- 4) motivatsioonikiri (kuni 1 A4 lehekülj).

Dokumendid tuleb esitada märgusõna "Kohtujuristi konkurss" all Tartu Maakohtu aadressil Kalevi 1, 50092 Tartu või elektrooniliselt aadressil tmk.konkurss@kohus.ee.

Dokumentide esitamise viimane päev on **18. märts 2013**.

Täiendav informatsioon telefonil 776 2237.

Täna magasin lõunani :) Mees tegi üllatuse - serveeris lõunasöögiks maitstva kanašnitset otse voodisse!

www.kikas.ee

Muljet avaldada on imelihtne. Selleks tuleb poest osta valmisküpsetatud Kikase kanašnitset, soojendada see ja maitsev lõunasöök valmib kõigest mõne minutiga!

BERLUSCONI VANGI

Itaalia kohus mõistis Silvio Berlusconi ühe konfidentsiaalse telefonikõne sisu avalikustamise eest aastaks vangi. Berlusconi kaebas otsuse edasi ning trellide taha esialgu ei lähe. **EPL**

GORBATŠOV: PUTINI SISERING ON TÄIS VARGAID

Nõukogude Liidu kunagise liidri Mihhail Gorbatšovi meelest on president Vladimir Putin väga pinges ja tüdinud ega suuda end mõnikord vaos hoida. „Mitte kõik ei lähe hästi. Ma arvan, et ta

peaks oma stiili muutma ja režii- mi korrigeerima,” ütles ta BBC-le. „Isegi siseringis, nende hulgas, kes on tema kõrval, on nii palju vargaid ja korrumpeerunud ametnikke.” **Delfi**

HISPAANIA KUNINGAKOJAS TULEB TEENIJATE STREIK

Hispaania kuninglike paleede töötajad korraldavad 28.–29. märtsil streigi, mis on esimene omalaadne ajaloos. Protestitakse töötingimuste muudatuste vastu, mis näevad ette vaid pool

tundi lõuna tarbeks, lisatasuta ületunde ja 15-protsendilist palgakärbet. Osalema peaks 500 töötajat aednikest, autojuhtidest ja kelnaritest uksehoidjate ja muuseumigiidideni. **Delfi**

Olli Rehn unustab euroala laienemise nimel oma Läti-kriitika?

Alles jaanuaris sõitles

Euroopa Komisjon Lätit

Vene raha ja nõrga rahapesu tõkestamise pärast.

Raimo Poom

raimo.poom@epl.ee

„Lubage mul rõhutada, et Läti sooviavaldus [euroga liitumiseks] on järjekordne märk usaldusest euro vastu. Mäletame alles aasta tagasi kulu- tulena levinud spekulatsioonid Lätis valitsuse ja rahva tahet valmistada euroga liitumiseks,” sõnas majandus- ja rahandusküsimuste eest vastutav volinik Olli Rehn teisipäeval Brüsselis, kui oli kätte saanud lõunanaabrite sooviavalduse euroalaga ühineda.

Mõistagi on eurotsooni jaoks tegemist väga vajaliku positiivse uudisega – uute ühisrahaga liitujate tulek on praegu niisama tänuväärne kui Eesti liitumise ajal. See tasakaalustab natukenegi muidu kehvasid uudiseid.

Probleemid pankades

Viimaseid jätkub: alles mõned tunnid enne Läti liitumisavalduse vastuvõtmist toimus Brüsselis eurotsooni rahandusministrite ehk nn eurogrupi kohtumine. Kõige põletavamaks teemaks oli seal arutelu Küprose abipaketi tingimuste üle.

Saareriiik ootab oma euroala partneritelt peatselt üle 17 miljardi euro suurust hädaabi. Aga nagu teada, on eri riikidel selle eraldamise osas päris teravaid küsimusi. Eriti puudutab see Küprose pangandussektorit, mis on nii väikesel liikmesriigi kohta selgelt

Majandus- ja rahandusvolinik Olli Rehn näeb Lätit nüüd hoopis teistsugusena kui mõned kuud tagasi.

Foto: AFP /Scanpix

ülepaisutatud. Aga enamgi veel: võdinaid tekitavad sealsetes pankades olevad suured kolmandatest riikidest, muu hulgas Venemaalt pärit hoiused, mille puhul kahtlustatakse päris avalikult kuritegeliku päritolu.

Seega tekib küsimus, kas euroala riigid peaksid Küprose pangandussektorile abi andma, mis põhimõtteliselt päästaks kahtlase päritoluga hoiused? Paljud riigid arvavad, et mitte ning just seetõttu seati Küprose abipaketi eeltingimuseks erapooletu auditi läbiviimine.

Kuid mis on sel kõigel pistmist Lätiga? Ka selle võtme andis kaudselt oma ülalviidatud avaldusega volinik Rehn kätte. Ta kiitis Lätit „sihikind-

Hopsti!? Vähem kui kahe kuuga on Läti oma rahanduses kõik korda saanud?

la EL-i ja IMF-i abiprogrammi täitmise eest”, mis aitas riigi välja väga järsust 2008–2009 kriisist.

Läti majanduskriisi tegi hullemaks tõik, et peale riigi liigsuure kulutuste tabas krahhi ka sealset pangandussektorit. Ja mitte üksnes kohaliku kinnisvaraturu kokkuvajumise tagajärjel, vaid ka liigse idaraha keerutamise tõttu. Parex pank kustus 2008. aastal teadmata suunas kadunud omanike, laenu- ja segaste diilide tagajärjel, mis tõid kaasa pangariigi ehk maksumaksja kaela kukkumise. Seda oli liiga palju, et ise hakkama saada.

Nüüd peaks eeldama, et Läti valitsus on teinud kriisi järel kõva tööd kahtlase idaraha väljajuurimiseks oma pangandussektorist. Paraku ei saa

seda öelda, sest Euroopa komisjon ise on alles jaanuaris Lätit sel teemal kõvasti nahutanud. Nn abiprogrammi järelraportis hurjutasid majandus- ja eelarvevoliniku poolt Lätit hindama saadetud ametnikud SRÜ-st ehk idast pärit suurte rahavoogude riskide eest ja nõudsid rohkem tähelepanu pööramist rahapesu vastu võitlemisele.

Kui Läti kohta on Euroopa komisjonil suuresti kattuvad mured, mis euroala riikidel on seoses Küprosega, siis

kuidas ja kas üldse kavatsetakse neid lõunanaabrite euroga ühinemise soovi valguses vaadelda. Ehk kavatseb komisjon Lätit sarnaselt auditeerida?

Brüsselist oli nõus seda kommenteerima volinik Rehnile lähedalseisev EL-i allikas ainult anonüümsuse tingimisel. Esialgu väitis ta, et Lätis pole üldse neid probleeme, mida komisjon alles jaanuaris oli esile toonud.

„Mingit auditit, nagu Küprose puhul, ei tule. Läti on rakendanud seadusandlust, mis vastab rahvusvahelistele rahapesu tõkestamise stan-

dardeile ja järelevalve protseduurid on paigas – turuosalisi jälgitakse pidevalt nii kohapealsete kui ka muu inspekteerimise teel,” iseloomustas ta komisjoni vaadet. Samuti rõhutati Eesti Päevalehele, et Läti pankades pole mitteresidentide hoiused kaugelt selles absoluutmahus nagu Küprosel ja pangandussektori suhe riigi SKT-sse on tagasihoidlik.

Hopsti!? Vähem kui kahe kuuga on Lätis kõik korda saanud? Igaks juhuks palus Eesti Päevaleht veel kord komisjoni lugeda oma sõnu, mis pärinevad selle aasta 15. jaanuarist nii idaraha kui rahapesu kohta Lätis. Raport ripub avalikult volinik Rehni juhitava peadirektoraadi kodulehel.

Riske võetakse tõsiselt

Seepeale muutus Brüsseli allika jutt hoopis nüansirikkamaks, ta tunnistas, et alates raporti avalikustamisest on Rehni ametnikud siiski neis küsimustes Läti võimudega suhelnud. „Meie hinnangul võetakse neid riske tõsiselt ning nende vähendamiseks on ette võetud lisameetmeid. Läti rahapesu tõkestamise seadusandlus on kooskõlas rahvusvaheliste standarditega, kuigi selle rakendamist võiks parandada,” märgiti nüüd.

Antu teada, et kuigi Läti eurokriteeriumitele vastavuse hindamine ja abiprogrammi järelkontroll on erinevad protsessid, „viiakse neid loomulikult ellu koordineeritult”. Ja uus abiprogrammi järelmiste raport, milles käsitletakse siis eeldatavasti idaraha ja rahapesu vastase võitluse tugevdamise progressi, valmib maikuus ehk umbes samal ajal, kui peaks hakkama valmis saama ka Lätit eurosse lubav või mittelubav erakorraline raport. ●

Brüsseli kriitika Läti panganduse kohta

15. jaanuaril avalikustas Euroopa Komisjon Lätile kriisist väljatulemiseks antud abipaketi nn teise järeelhindamise raporti, kus täheldas kriitiliselt, et pangandussüsteemis pole õpitud idaraha tegelemise riskidest ning rahapesu vastane võitlus jätab soovida. Väljavõtteid raportist: **Idaraha riskid:** „Eksisteerivad selged riskid, mis tulenevad suurest mitteresidentidele toetuvast pangandus-

sektorist. [Läti] võimud peavad tähelepanelikult jälgima, milliseid rahavoogusid kohale meelitatakse, kuhu need investeeritakse, millised on mitte-residentidest pankade tegevused turul jne. Tuleb meeles pidada, et SRÜ riikide ärikultuur ja õiguskeskkond on tihti nõrgad ja investeeringud või laenud neisse riikidesse peaksid tähelepanu pälvida. Vajalikuks võivad osutuda seadusemuudatused, mis vähendaksid likviidsu-

sesse, opereerimisse ja muusse puutuvaid riske.”

Võitlus rahapesuga:

„[Läti] võimud peaksid pöörama rohkem tähelepanu, tegelemaks majanduslike, rahanduslike, rahapesu ja maksude vältimise kuritegudega. Mitmetel puhudel pole asjasse puutuvate ametite esindajatel piisavalt oskusi ja teadmisi, et adekvaatselt ja edukalt süüdistada ja karistada tegude toimepanijaid.”

Lasnamäe Linnaosa Valitsus**TEATAB**

Lasnamäe Linnaosa Valitsuses, Pallasti tn 54, I korruse infosaalis toimub Linnaomade tee 3 kinnistu detailplaneeringu eskiislahenduse ja lähteseisukohtade avalik väljapanek alates 14.03.2013 kuni 20.03.2013 ja avalik arutelu toimub 21.03.2013 kell 16.00 Lasnamäe Linnaosa Valitsuses, Pallasti tn 54, II korruse saalis, ruum 203.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on Linnaomade tee 3 kinnistule ehitusõiguse määramine kuni 6-korruselise ärihoone (tervise-, kaubandus- ja spordikeskus) ehitamiseks.

PREMIA VAHETAS JUHTI

Premia Foods AS nõukogu nimetas ettevõtte uueks juhatuse esimeheks senise turundusdirektori Katre Kõvaski. Ettevõtte senine juht Kuldar Leis jätkab nõukogus. **Delfi**

IRU ELEKTRIAAM ALUSTAS PRÜGI KATSEPÕLETAMIST

Iru elektrijaama vastvalminud jäätmeeleenergia plokis algasid eile segaolmejäätmete katsepõletused. Prügi põletamine energia tootmiseks on eelkõige prügilatesse ladestamise alternatiiv. Jäät-

meploki täisvõimsusega käivitamisel lõpeb Eestis suuremahuline segaolmeprügi ladestamine prügilates. Segaolmejäätmed põletamiseelset sorteerimist, purustamist või sõelumist ei vaja. **EPL**

EESTI MESI JÕUAB HIINA TURULE

Meveda OÜ alustas mee eksporti Hiina. Esimene partii Eestist jõuab kohalikes telepoodides müüki järgmisel nädalal. „Erinevatel andmetel toodetakse Eestis 800 kuni 1000 tonni

mett aastas. Välisturgudel kauplemine võimaldab Eesti mesindusel jõuda järgmisele tasemele, kus tootmismahud on oluliselt suuremad,” ütles Meveda juhatuse liige Jaanus Tull. **Delfi**

Kredexi toetuste jagamine ootab kvoodiraha järgi

Tallinna korteriühistu Lille 14a esimees Meelis Ehrpas taotleb Kredexilt 50 000 eurot toetust, et hirmuäratavad praod parandada ja maja soojustada. Kuna aga saastekvoodid on osaliselt müümata, pole Kredexil võimalik raha eraldada.

Foto: Tanel Meos

Saastekvooti on müüdud 5,7 miljoni euro eest, renoveerimistoetusteks on ette nähtud 10 miljonit.

Ann-Mari Nergi
ann-marii.nergi@epl.ee

Sihtasutuse Kredex renoveerimistoetuse järjekorras on ligikaudu 100 korteriühistut, millest pooled on saanud ka positiivse vastuse toetuse saamiseks. Kuna aga riigieelarves on Kredexile toetuste tarbeks eraldatud vaid 10 miljonit eurot ning sedagi juhul, kui sama summa eest saastekvooti müüa suudetakse, ületab toetuse tahtjate hulk kuhjaga summa, mida realselt nende vahel välja jagada saab.

Lähinädalate küsimus

Rahandusministeeriumi andmete kohaselt on 2013. aasta algusest alates müüdud kvooti 5,7 miljoni euro eest, mille arvelt on võimalik projektiga edasi liikuda ja järgemööda taotlusi rahuldama hakata. Majandusministeeriumi asekancleri Ando Leppimani sõnul on see nüüd juba lähinädalate küsimus, kui MKM-is ka raha laekumisele protseduuriline kinnitus antakse ja saab hakata toetusi jagama. „Meie siseriiklikud protsessid sõltuvad paljuski Euroopa Liidu töö kiirusest ja just see rahajagamise pool on võtnud ehk veidi kauem aega kui pla-

neeritud.” Leppiman tõdeb, et kindlasti oleks vaja rohkem raha kui ettenähtud kümme miljonit eurot, sest kordategemist vajavaid maju on palju. „See on aga juba edasiste aastate teema. Praegu me töötame välja lahendusi, et mida teha järgmise perioodi EL-i vahenditega, ja seal on seesama elamufondi energiatõhusus peateemaks,” kinnitas ta.

Tallinna korteriühistu Lille 14a on üks neist poolesajast ootajast, mis on saanud Kredexilt tingliku positiivse otsuse, kuid mitte konkreetset toetussummat. Ühistu juhatuse

Pool sada ühistut on saanud positiivse otsuse, aga mitte toetussummat.

esimehe Mihkel Ehrpasi sõnul tegi 15 korteriga maja 50 000 euro suuruse toetuse saamiseks avalduse juba eelmise aasta sügisel. See tähendab, et Kredex kataks 25 protsenti maja soojustamiseks võetavast laenusummast. „Kredex on lubanud meile nüüd märtsi jooksul teada anda, millal ja millises mahus kvoodimüük toimuda võiks. Meile on toetus oluline juba sellepärast, et pangalt üldse 200 000 euro suurt laenu saada. Kuna meil on suhteliselt väike maja, läheks laenusumma toetuseta liialt

suureks ja pangal on seatud omapoolsed piirmäärad. Kui aga laenaksime omal jõul väiksema summa, peaks töid tegema poolikult ja siis pole renoveerimisel üldse mõtet,” rääkis Ehrpas. Ühistujuhi sõnul on dokumentide ajamise ja ootamisega kokku aega kulunud juba pea kaks aastat.

Laekumine sõltub EL-ist

Seda, miks tänavu otsustas valitsus kvoodiraha juba enne kvoodimüüki eelarvesse lisada ja teoreetiliselt ka Kredexi kaudu laiali jagada, põhjendas rahandusministeeriumi pressiesindaja Rainer Laurits sellega, et renoveerimisprogrammile puudus riigituludest kate. „Valitsus arutas renovee-

rimise lisarahastamist riigieelarve arutelude lõppstaadiumis. Siis otsustaski valitsus, et seda rahastatakse heitmekvootide enampakkumistul arvelt. Nüüd saab Kredex antud programmi jaoks neile eraldatud raha kasutada sedamööda, kuidas kvoodimüügist tulu laekub.”

Laurits selgitas veel, et juba laekunud 5,7 miljonile lisanduv tulu sõltub EL-i otsustest, mis võivad enampakkumisturul toimuvat oluliselt mõjutada. „Rahandusministeeriumile teadaolevalt on Kredex otsinud ja otsimas võimalusi programmi jätkamiseks laenu kasutamise kaudu, millest osa finantseeritakse hiljem kvoodimüügi tulu arvelt.”

Kvoodi hind on madal

Sel aastal toimub kvoodikauplemine teiste reeglite kohaselt kui perioodil 2008–2012. Kui enne oli tegemist rahvusvahelise kauplemisega ning kvootide jagati peamiselt tasuta, siis nüüd tehakse seda ainult Euroopa Liidu sisese ostu-müügi ja enampakkumise teel.

Eesti heitmekvoodi müümisega tegeleva Meelis Mündi sõnul, on kvoodi hind praegu nii madal, et enampakkumisturul käivad arutelud, kuidas hinda kergitada. Aga teha seda nii, et see annaks ikkagi

panuse keskkonnasõbralikemasse tehnoloogiasse investeerimiseks.

„Kaalutakse ka kvootide ajutist eemaldamist enampakkumistelt selleks, et vähendada pakkumist ja selle tegevuse kaudu kergitada kvoodihinda. Samuti analüüsitakse võimalikke muudatusi, mis peaks välistama tulevikus kvoodi hinna langemise nii madalale, et see ei avalda positiivset mõju puhtamatesse tehnoloogiasse investeerivate tegemiseks,” kirjeldas Münt.

VEB paiskab enampakkumisele olematu vara

Likvideerimisel olev SA VEB kuulutas sihtasutuse nõuete müügiks välja enampakkumise. Enampakkumist vahendab IMG Konsultant AS, selle partner Ardo Ojasalu on rohkem tuntud kui riigikogu erakondade rahastamise järelevalve komisjoni esimees.

Sihtasutuse VEB likvideerija Rein Järvellil müüb kõik sihtasutusele VEB kuuluvad nõuded Eesti ja teiste riikide isikute vastu, mille aluseks on asjaolu, et 1992. aastal külmutas Venemaa Vnešekonompang Eesti residentide korrespondentkontod pangas ega võimaldanud kasutada kontodel olnud raha. Külmutatud kontode saldo on enampakkumisel osalejatele kättesaadav 2001. aasta 1. jaanuari seisuga. Enampakkumisel osalemise eelduseks on 1000-eurose osalemistasu maksmine.

Kellele kuulub konto?

Huvipakkuv on tõik, et Eesti Panga endine president Andres Lipstok on 28. märtsil 2011. aastal Venemaale Vnešekonompanga saadetud järelepärimises nimetanud kontode omanikuna, millest tulenevat nõuet nüüd müüakse, hoopis Eesti Panka. Selle kirja valgus

ses ei kuulu müüdav nõue üldse sihtasutusele VEB.

Advokaat Indrek Leppik, kes on aastaid VEB Fondi sertifikaadiomanikke esindanud, ütleb, et ta ei saa aru, mida müüakse ja miks müüakse. „Varem Eesti pankadele kuulunud Venemaa Vnešekonompanga korrespondentkontodest lähtuvate nõuete müümisest ma saan veel aru. Samas see konto ei kuulu ju VEB Fondile. Alles 2011. aastal küsis Eesti Pank Venemaa Vnešekonompangalt nende kontode kohta andmeid ja nimetas need Eesti Panga kontodeks. Samuti on selle konto kohta teada, et ilma poliitiliste kokkulepeteta ei maksta sealt raha. Mis on sellise tegevuse majanduslik sisu? Ei tea,” nentis Leppik.

Ajakirjanik Toomas Kummel, samuti aastaid VEB Fondi teemaga tegelema IMG Konsultant AS-i poole. Kümme lit huvitas, kas Ojasalu suudab anda kinnituse, et Vnešekonompangas Eesti pankade külmutatud korrespondentkonto kuulub VEB-fondile. „Minu andmetel see ei kuulu VEB-fondile ja võin seda teile ka tõestada.” **O Kadri Paas**

KEVADISED UUDISASJAD

KASVUHOONETE MÜÜGIKESKUS

Naaritsa 1, Karjaküla alevik, Keila vald, Harju maakond

Hulgiostu võimalus

Dilar Kasvuhooned OÜ

info@kasvuhoone.ee
www.kasvuhoone.ee

Tel. (+372) 58 802 482

PALGALÕHEST

Millega põhjendada seda, et autot hooldavad mehed teenivad rohkem palka kui inimeste hooldajad naised?

PRAXISE UURIJAJA **PIRJO TURK** (ERR)

VALITSEMISEST

Viga on riigijuhtimises – selles, millistel jalgadel meie ühiskond ja riik seisab ja kuidas selle südant ehk mootorit juhitakse.

AJAKIRJANIK **TIINA KANGRO** (POSTIMEES)

KESTMISEST

Ma ei taha olla halb inimene, kes ütleb, et meie õnn saab läbi kümne aasta pärast, kuid ma ei taha olla ka naiivne, arvates, et see ei saa läbi.

RAKVERE GÜMNAASIUMI RIIGIKAITSEÕPETAJA **RENZO RAJASTE** (VIRUMAA TEATAJA)

EESTI poliitikas ei taluta enam valesid, mis teistes oludes oleks mõistetavad

Valetamisest

Toomas Raudam

kirjanik

Olen kindel, et enne, kui ma oma kirjutise olen lõpetanud, on keegi jälle kedagi valetamises süüdistanud. Tundub, et ühiskond kuigivõrd isegi naudib valesid; valed on nagu lõkkes praetud vorstid, mida saab ise süüa ja ka teistele pakkuda. Kohe meenub, kuidas Scott Fitzgeraldi olevat Ernest Hemingway duellile kutsunud, relvadeks mürgitatud hamburgerid... Duelli mõistagi ei toimunud, mehed olid lihtsalt vaimukad.

Mõtlesin, et loen läbi mõne valetamist käsitleva raamatu, enne kui ise mõne tõde taga nõudva ütluse õhku paiskan. Nii tegingi. Alljärgnevalt võtan oma leiud lühidalt kokku.

„Keegi pole kunagi kahelnud, et tõe ja poliitika suhted pole kunagi kõige paremad olnud, ning minu teada ei ole keegi kunagi lugenud tõearmastust poliitiliste vooruste hulka.” Nõnda ütleb Hannah Arendt. („Mineviku ja tuleviku vahel. Harjutusi poliitilise

mõtte vallas.” Ilmamaa, 2012, lk 271)

See äratas minus kohe kahtlust, eriti lause teine pool – kas tõesti on nii, et pole „kunagi lugenud.” Võtsin kätte teise raamatu (Martin Jay „The Virtues of Mendacity. On Lying in Politics.” University of Virginia Press, 2010), kust nagu iseendast kargas näkku järgmine episood. „George,” ütles [George Washingtoni] isa. „Kas sa tead, kes tappis tolle tillukese kirsipuu seal aianurgas?”

Valede talutavuse piir

Küsimus oli ränk ning võttis George'i hetkeks vankuma, kuid ta kogus ennast kiiresti, vaatas isale otsa ning, nooruslikus näos säramas kõikevõitva tõe sõnades väljendamatut kutse, hüüdis vapralt: „Issi, ma ei suuda valetada, kohe kuidagi ei suuda ja sa tead seda. Mina raiusin puu kirvega maha.”

„Jookse mu kätte vahele, mu kallis poeg,” hüüdis meeleliigutuses isa, jookse mu kätte vahele, sest olen selle üle nii rõõmus, et sa mu puu tapsid, oled selle eest tuhandekordselt tasunud. Selline kangelaslikkus mu lihases pojas on väärt rohkemat kui tuhandet puud, kui nad ka peaks olema hõbeõites ning kandma puhast kullast vilju.” (lk 184)

Ehkki äsjakuuldu ei pruugi olla puhas tõde, vaid pigem biograafiline panegüürika, on

Illustratsioon: Hillar Mets

Duell Kallas versus Kummel ei saa lõppeda eimillegagi. Keegi peab mürgi alla neelama.

Demokraatia põhitunnus on tegutsemismotiivide õiglane selgitamine.

tal poliitilise sfääri üle kantu- na siiski mõningane kande- pind ning ei saa olla kahtlust, et kui võrrelda Ameerika presidenti, siis on George Washington kõrgemalt hinnatud kui George Bush juunior, kes oma rahva valede abil sõtta kis- kus. Võrdluse kannataks välja ainult Abraham Lincoln, kes olevat poes kassapidajana töö- tades kliendile järele jooksnud, näpus raha, mille ta oli valesti sisse kasseerinud.

Igal juhul jätab rahvale vale- tamine halva mulje neile, kes teavad, et demokraatia põhi- tunnus on läbipaistvus ning tegutsemismotiivide õiglane selgitamine. Kuid – ja jälle pöördun ma Arendti analüüsi juurde: „... täiesti demokraat- like tingimuste puhul on pet- tus ilma enesepettuseta sama hästi kui võimatu.” (lk 305), teisalt: „Vaid enesepettusel on mõningat sarnasust tõear- mastusega...” (lk 303). Nõnda on Arendt sidunud tõe vale- ga ning selles pole midagi sel- list, mida mitte uskuda. Kuid hoolimata sellest, kas vale on teadlik või ebateadlik, sega- tud enesepettusega või mit- te, on tavakodanikul väga raske taluda, kui valet on lii- ga palju, kui valede vool on pidev.

Tõearmastaja süüdlase nägu

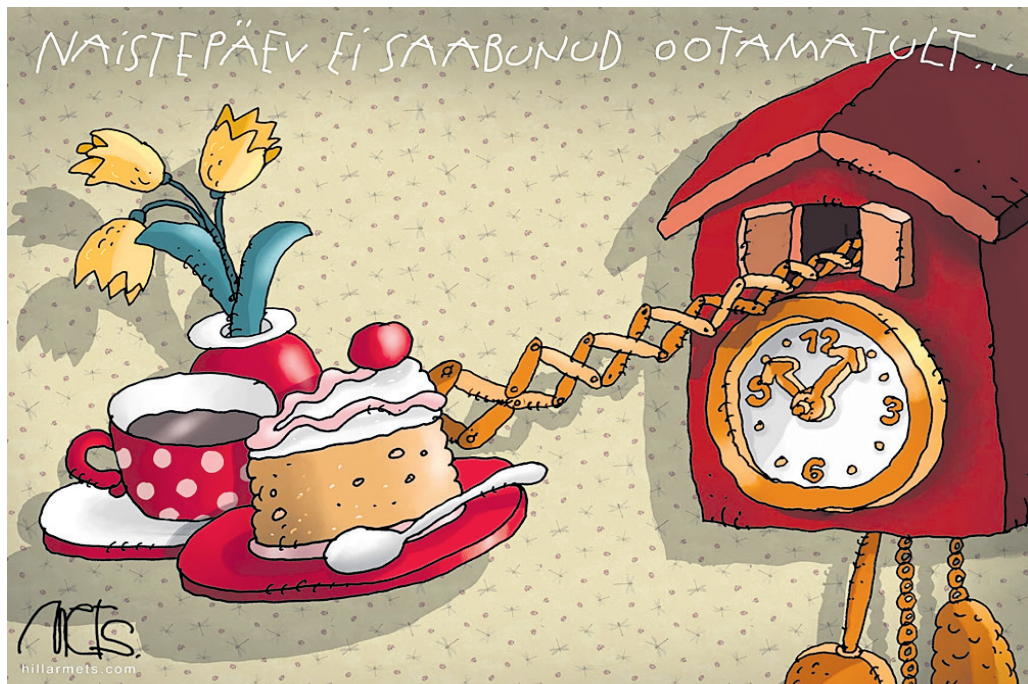
Eestis see paraku nii on, sel- lega seoses ei taluta enam ka neid valesid, mis teistes oludes oleksid olnud andestatavad. Ning tõearmastajal on parem enne avalikkuse ette astumist valetaja või vähemalt süüdlase nägu ette manada, siis võib juhtuda, et teda usutakse. Laps õpib juba kolmeaastaselt oma näoilmeid moonutades varjama oma tegelikke soo- ve. Kuid asi muutub totaal- selt, kui ta õpib soravalt rää- kima, ehk just siis saab ta ka aru, et keel on loodud eelkõi- ge suhtlemiseks, valetamine aga on suhtlemise katkestami- ne, mida ei saa kaua taluda. Paremini siis rääkida tõtt.

Meie viimase aja suu- rim valedesüüdistus on seo- tud eurovolinik Siim Kalla- se nimega ja VEB-fondi skan- daaliga. Kallas ja teised on püüdnud ennast välja vaban- dada sellega, et toona, Eesti Panga algusaastail tegutseti riigi hüvanguks, mis on tõepoo- lest üks neist valedest, mis on teatud juhtudel poliitikas akt- septeeritud. Kuid tulemuseks peab siis olema midagi head, midagi, mida poliitik on oma mõistusega, vale ja tõe piiri- mail tantsiskledes loonud. Ja Eesti riik seda ju on.

O n ülimalt täh- tis teada saada, kuidas selleni jõuti. Kallas võib õigeks saada mitte tava- lise poliitilise retoorika abil, nagu ta (mõtlen mitmusli- kult) seda tänini on teinud, vaid konkreetsete faktidega. Kaalul on rohkem kui poliitika, kaalul on ühtviisi nii poliitika tagajärg kui ka eesmärk – inimeste igapäe- vaelu, mida saab ja tohib muuta ainult valevabamaks. Duell Kallas versus ajakirja- nik Toomas Kummel ei saa lõppeda eimillegagi. Keegi peab mürgitatud viineri alla neelama.

Ja ennäe, oligi nii, nagu aimasin, artikli lõpetamise ajaks (selleks kulus kolm tun- di kopikatega) seisiski FB sei- nal teade „Rahvakogu „analüü- sid” võivad sisaldada otseseid valesid.” ●

HILLAR METSA METSIK MAAILM

LUGEJAKIRI

Ülepingutatud nõuded

●●Eesti ametnikud esitavad sageli ülepingutatud nõudeid, viitavad Euroopa Liidu normidele ning laiutavad käsi: mida meie saame teha, kui Euroopa Liit sedasi nõuab. Veeteede amet on aga astunud sammukese veelgi kaugemale.

Nimelt nõuab kapten Rene Sirol, ameti peadirektori asetäitja meresõiduohutuse alal kõikide väikelaevandusega seotud veeteede, laevateede, sadamate sissesõiduteede, läbipääsude jms minimaalseks laiuks 20 meetrit ja minimaalseks sügavuseks kaks meetrit.

Selline norm, mis enamiku Eesti väikesadamate poolt (sh Tallinna vanasadamaga jahisa- dam) täna täitmata, ei tulene

ühestki Eestis kehtivast sea- dusest. Seetõttu on võetud aluseks Soome merendusad- ministratsiooni soovitusliku iseloomuga laevateede pro- jekteerimisjuhend.

Vastuseks Euroopa Komis- jonile esitatud selgituspalve- le saabus seisukoht Euroopa Komisjoni asepresidendi Siim Kallase büroo esindajalt Max Strotmannilt, et EL-is puudub regulatsioon, mis sätestaks, et Euroopa Liidu veeteed peak- sid olema vähemalt 20 meet- rit laiad ja 2 meetrit sügavad.

Kui Eesti veeteede ame- til oleks voli ka 240 km pika, Atlandi ookeani ja Vahemerd ühendava Canal du Midi üle, muutuks viimane peagi sea- dusvastaseks. Nagu ka mit-

med Vahemereäärsed sada- mad, kuna nad ei vasta eest- laste poolt esitatud laius- ja sügavusparameetritele. Nimelt on Canal du Midi laiuks kõi- gest 5,45 ja sügavuseks vaid 1,5 meetrit. Enamik mereriigi Suurbritannia väikesadamaid (ka praktiliselt kõik Londoni väikesadamad) muutub sel juhul püksirihma joonlauana kasutava Kihnu Jõnni arva- tes ebaturvaliseks. Kui juba soomlastel õppida, siis sulatagem Veeteede Amet ja Maan- teeamet soomlaste eeskujul efektiivseks, läbipaistvaks ja võimekaks Transpordiameti- taks, mis suudab navigeerida igal teel. ●

Viktor Siilats

ettevõtja ja väikelaevaomanik

TRANSPORDIST

On üsna tõenäoline, et Tartu tänavad vabaneksid iga päev suurest hulgast autodest, kui linnabussid pikendaksid oma liine paari-kolme kuni viie kilomeetri võrra linnapiiri taha.

AJAKIRJANIK **IVAR KOSTABI** (POSTIMEES)

EESTLUSEST

Ma ei taha, et eestlusest rääkides tekiks tunne, nagu oleks meie vabadusel ja iseseisvusel loetud päevade mõõde, ei taha, et nende asjade olemasolu peaks ühtlugu meelde tuletama, nagu oleks selle maa elanikud kellelgi tänu võlgu. SOOMES ELAV AJAKIRJANIK **RIHO LAURISAAR** (ERR)

STAARIDEST

Vaid aasta läbi väikesaarel majakava-hi elu võib tõsta trubaduuri (mõneks ajaks) staari seisusse. Kuid seegi kultus mureneb niipea, kui peaksime sama Jaani nägema bensukas kabanossi ostmas. MEEDIAEKSPERT **IVO RULL** (ÕHTULEHT)

NAISED võiks palgalõhega võidelda sama pühendumusega kui tselluliidiga

Head naistepäeva, sooline palgalõhe!

Tuuli Jõesaar

reporter

Täna on rahvusvaheline naistepäev, mil lillumüüjad naudivad aasta parimat müügiedu ja hästiasustatud meistöötajad ulatavad oma palgalõhe all kannatavatele naiskolleegidele lohutuseks paar lilleõit.

Eesti naised on töökad, selles pole kahtlustki. Tööhõive statistika näitab, et luuslanki naised ei löö ja töötavad niisama palju kui mehed. Eesti naised on haritumad kui mehed – 2011. aastal oli Eesti ülikoolides iga meesüliõpilase kohta 1,4 naisüliõpilast. Ja ometi: pärast kõigi kõrgete koolide lõpetamist ja töö leidmist teenivad Eesti naised meestest 27,7% vähem palka. See palga-

lõhe on Euroopa suurim. Kui naised vaid võitleks palgalõhe vastu samasuguse innuga, nagu nad võitlevad tselluliidiga! Järelejätmatult, aastate kaupa peetakse tselluliidi vastu sõda, võideldakse kortsudega ja püütakse saavutada oma kujuteldav ideaalkaal.

Kunstkünte eest preemia

Võitluse tselluliidi ja kortsude vastu võiks asendada millegi veidi sisulisemaga, sest isegi kui võitluses ilumurede vastu õnnestub saavutada etapivõite ja vananemist veidi pidurdada, siis tõesti, naised, kas me tahame, et ainus, mille järgi lapselapsed meid mäletaks, oleks see, et „vanaema kintsud olid veel kõrge vanuseni tselluliidivabad!“ või „vanatädi nägi veel 55-selt välja, nagu naabrinaine 50-selt“?

Kas see on see elutööpreemia, mida ihkavad kõik naised, kes täidavad ilublogisid lauvärviarvustustega, kribivad pikki analüüse kunstküünefoorumites või veedavad tunde salatilehe täpset kalorsust arvutades? Seni, kuni naised näitavad end sisutute kanadena, pole lootat, et meestel, kes üldjuhul on ülemuse rol-

lis, tekiks indu soolist palgalõhet kuidagi vähendada.

Muidugi võib väita, et kuna mehed on palgalõhes süüdi, peaks ka lõhe kahandamine jääma nende mureks. See on paraku sama, nagu ütleks rahvusvahelisel võistlusel osalev Eesti jooksja ees lippavale mustanahalisele sprinterile, et võtku too õige hoogu maha, kuna rahvustevahelise võrdsuse poolest peaks Eestimaa mees ka poodiumikohale pääsema. Nii see paraku ei käi, kahjuks.

Nii et soolise palgalõhe vähendamisel pole naistele meestelt lihtsalt niisama abi loota. Riigi panus soolise võrdsuse edendamisse on nõrk. Tõsi, seni palgalõhe küsimuse pehmelt öeldes leigelt suhtunud valitsus sai möödunud suvel lõpuks valmis meeste ja naiste palgalõhe vähendamise tegevuskava, kuid paraku ei peeta selle finantseerimist riiklikult prioriteetseks, sest valdavat rahastust oodatakse Norrast. Sookvootide kehtestamist pole Eestis samuti oodata.

Järelikult tuleb olla oma töös väga hea. Olla järjekindel, nutikas. Leida uusi lahendusi, leida mõttekaaslast ja liitlast, järelejätmatult pürgida.

Selle poolest kulub tselluliidi ja kortsuvastase võitluse kogemus tegelikult marjaks ära. See on ju hea näide sellest, kuidas pidada aastaid visa ja järelejätmatut võitlust isegi siis, kui su šansid pole sinu kasuks. See õpetab leidma infot, otsima ja võrdlema võimalikke lahendusi.

Pögenemine pisimaailma

Naistefoorumid on täis infovahetust, kuidas näiteks kortse edukamalt tõrjuda – kas on abi mõnest kodusest möginast või ehk saavutab edu toidukilest ja nõgestest mähisega? Kui sarnane leidlikkus kanda üle tööellu, võib kergesti juhtuda, et sünnib mõni kasulik innovatsioon, mis paneb ülemusi vähemalt selles firmas palgalõhet vähendama. Kui naistefoorumite võimas võrgustik rakendada tõsiste teemade lahkamiseks, suudaks netikogukonnad abistada ka tööalaste probleemide lahendamisel.

Pseudoprobleemidega tegelemine – olgem ausad, seda need kortsu-, kaalu- ja tselluliidimured ju on – on mõne jaoks lihtsalt mõnus hobi, aga paljude jaoks hoopis põgene-

mine. Kui karjäär valmistab pettumust või selle suunamine käib üle jõu, on hea page-da oma pisimaailma, kus saab põhiteemaks võtta ripsmekarvade joondumise või kaalunumbri vähendamise. Nende pisieesmärkide saavutamine annab eduelamuse, loob tunde, et vähemalt midagi on sinu kontrolli all.

Kindlasti on neid, kes sellest maailmast välja tulla ei taha või ka ei suuda sealt lahkuda. Las neile jääb nende väike maailm. Aga kes vähegi suudab, peaks pea puudritupsu tagant välja tooma ja võitlema selle nimel, et meie tütaridel poleks vaja enam Euroopa suurima palgalõhega rinda pista. ●

PÄEVARAHA välislähetustel on Eestis olnud juba üle kümnnendi täpselt sama väike

Esindada Eestit. Aga kuidas?

Ivar Tallo

politoloog

Vastusena rahvast kerkivale nurinale räägivad meie riigi juhid vajadusest olla uhke Eesti edusammude üle. Majanduspoliitiliselt räägitakse vajadusest muutuda allhanke riigist kõrget lisandväärtust pakkuva teadmise eksportijaks ja kui need kaks mõtet kokku panna, siis saab sellest Eesti reformikogemuse ekspordi teema. Kahjuks on see rohkem soovunelm.

Praktilises elus on kõik teisiti. Kõige suuremaks probleemiks tundub olevat see, et tege-

likult ei ole Eesti riigiaparaadil poliitilist mandaati teiste riikidega tegelemiseks ja neile abi osutamiseks. Eesti riigiametnikud on selliseid initsiatiive toetanud pigem entusiasmist ning ametnike ülemused on nendes skeemides paremal juhul näinud võimalust mõnda ametnikku tuulutada ja motiveerida veelgi paremini töötama.

Poliitilistele prioriteetidele tuleb luua ka neid toetavad tänapäevased administratiivsed regulatsioonid. Tänapäeval on selline, et maailma kõige parem rahandusminister päästab küll Eesti abstraktse 0,07%-lise panusega eurot ja maailma rahandust, aga Eesti elanike päevarahade süsteem välismaal tööl käimiseks on antiikne.

Rahvusvahelised organisatsioonid ja Euroopa Liit kasutavad tänaseks enamasti ÜRO koostatud ja iga-aastaselt üle vaadatud päevarahade süsteemi. Konkreetsete

päevarahade suurus on seotud sihtpunkti hindadega ja seda mõõdetakse Rahvusvahelise Avaliku Teenistuse Komisjoni tellitud uurimusega vähemalt kord aastas. Inimesed saavad komanderingus viibides päevarahaga ning kuidas nad seda kasutavad – kas peatuvad kallimas hotellis ja hoiavad kokku söögi pealt või vastupidi – on nende enda vaba valik.

Lähetus on turism?

Eesti „liberaalne“ süsteem määrab juba üle kümne aasta päevarahaks 32 eurot, sõltumata riigist. Ajakirjanikud võiks meie rahandusministrilt küsida, kui palju maksab lõuna Brüsselis ja kas siis jääb raha veel õhtusöögiks? Aga vaevalt, et ministri teab, sest talle on kõik ette ja taha ära tehtud ja tema 32 eurot jääb ehk tõesti naisele või sekretärile nipsasjakese ostmiseks.

Riigikogu liikmed on oma palga eest hoolitsenud ja ministrite arved tasub tavaliselt

ministrium või saatkond, aga ülejäänud Eesti kodanikele, kes tarkust teistesse riikidesse viia või sealt tuua võiksid, poliitilisel tasandil ei mõeld. Et küll saavad ise hakkama, eestlane on ju visa. Kui kogemata kuskil makstakse päevarahasid „tsiviliseeritud korras“ ehk kutsuja poolt ja ametnik võiks endale ehk ka õhtusöögi lubada, siis kargab püsti maksuamet ja nõuab välismaisest päevarahast peale hotelli ja 32 euro lahutamist maksude maksmist. Ja riigiametnik on nõus, sest midagi on ju rohkem kui mitte midagi. Kolleegid niikuinii kadestavad, et teine sai tuulutamas käia.

Aga see tuulutamise ja reismise mõiste kui eraldi boonus, mis tuleks maksustada, peaks tänaseks olema vananenud. Raudset eesriiet pole ju juba 20 aastat ja inimesed käivad üle piiri igapäevaselt. Rahandusministri peas on raudne eesriie aga endiselt paigas. Kui me räägime teadmiste ekspordist, siis tehkem see võimalikuks. ●

A. Pushkin
kaasaegne vene köök

11.-17. märtsil
Vastlanädal kohvikus
A. Puškin

Pannkoogid igale maitsele:
kalaga paneeritult ♦ kapsa ja munaga
kohupiima, liha, kana ja seentega ♦ keelega ♦ seentega
pannkoogipirukas maksaga ♦ pannkoogid magusate täidistega

Nädalaega pidu löö,
kogu varud ära söö!

Mere pst 5, Tallinn
t. 631 36 36
cafe@cafepushkin.ee
www.cafepushkin.ee

Reisikaart

	RIIK	AEG	HIND	TRANSPORT, MAJUTUS, LISAINFO	FIRMA
IDA-EUROOPA	Ungari (7 päeva)	2013. a.: 15.-21.04; 7.-13.07; 20.-26.07; 4.-10.08; 19.-25.08; 22.-28.09	2013. a.: aprill: al. 199 € juuli – august: al. 196 € september: al. 189 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss. Majutus: hotell ** (kahene majutus; WC, dušš igas toas) h/s. Mitte ühtegi ööbimist bussis! Hotell *** lisatasu eest. Info: Bohemian Travel: kvaliteedistandard Ida-Euroopa reiseidele. Mitte ühtegi ööbimist bussis! 3 päeva Ungaris! 2 päeva Budapestis (Buda loss, Vajdahunyadi lossikompleks, Gellerti mägi, Kalameeste bastion jpm), Szechenyi – Euroopa üks suurimaid termaalvee basseinide komplekse, kolm linna Doonau kallastel: Esztergm, Visegrad, Szentendre – eestikeelsed linnaekskursioonid hinna sees. Osadel sõitudel bussi viimasel istmereal allahindlus 14 €	BOHEMIAN TRAVEL Pronksi 3, 3. korrus tel. 640 3928 info@bohemiantravel.ee www.bohemiantravel.ee
	Tšehhi (7 päeva)	2013. a.: 12.-18.05; 12.-18.06; 29.06-5.07; 14.-20.07; 26.07-1.08; 11.-17.08	2013. a.: mai: al. 186 € juuni – august: al. 196 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss Majutus: hotell ** (kahene majutus; WC, dušš igas toas) h/s Mitte ühtegi ööbimist bussis! hotell *** lisatasu eest Bohemian Travel: kvaliteedistandard Ida-Euroopa reiseidele. Mitte ühtegi ööbimist bussis! 3 päeva Tšehhis! Praha, Karlovy Vary, Kutna Hora - kõik linnaekskursioonid on hinna sees. Osadel sõitudel bussi viimasel istmereal allahindlus 14 €	BOHEMIAN TRAVEL Pronksi 3, 3. korrus tel. 640 3928 info@bohemiantravel.ee www.bohemiantravel.ee
	Karpaadid Slavske, Lvov (Ukraina)	2013.a.: 03.-11.08.	al 680 € (v.a taskuraha)	Transport: buss Majutus: kohalik turismibaasis (hommiku-, lõuna- ja õhtusöök) Külastame Ukraina tuntud suusa- ja puhkekuurorti, laagri püstitame taga-Karpaatia värvassee. Loengud, praktikumid, matkad. Külastame Lääne Ukraina kauneid losse ja suurlinna Lvovi. lisainfo: www.seeder.ee	SEEDER KONSULTATSOONID OÜ (Hea Energia Keskus) Tõnismäe 2-4010 Tallinn, tel. 6307475, mob: 5059080 info@seeder.ee wwwseeder.ee
LÕUNA-EUROOPA	Itaalia (9 päeva)	2013. a.: 16.-24.03; 20.-28.04; 11.-19.05; 8.-16.06; 2.-10.07; 21.-29.07; 3.-11.08; 18.-26.08; 13.-21.09	märts: al. 298 € aprill: al. 309 € mai, juuni : al. 298 € 2.07: al. 319 € 21.07: al. 304 € august: al. 308 € september: al. 298 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss. Majutus: hotell ** (kahene majutus, WC/dušš igas toas), hommikusöögid iga päev. Info: Mitte ühtegi ööbimist bussis! Rooma, Vatikan, Firenze, Pisa, San Marino, Veneetsia – eestikeelsed linnaekskursioonid on hinna sees. Osadel sõitudel bussi viimasel istmereal allahindlus 14 € 16.-24.03.2013. – lisareis koolidele. IGA 12. KOHT TASUTA!	LA STRADA Pronksi 3, 3 korrus tel. 640 3929 info@lastrada.ee www.lastrada.ee
	Põhja-Itaalia (9 päeva)	2013. a.: 6.-14.04 22-30.07 10.-18.07 28.09.-6.10	2013. a.: aprill: al. 319 € 10.07: al. 345 € 22.07: al 365 € september: al. 309 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss. Majutus: hotell ** (kahene majutus, WC/dušš igas toas), hommikusöögid iga päev. Info: Mitte ühtegi ööbimist bussis! Milano, Garda ja Como järved, Bellagio, Sirmione, Verona, Veneetsia, Murano ja Burano saared, Trieste – eestikeelsed linnaekskursioonid on hinna sees. Osadel sõitudel bussi viimasel istmereal allahindlus 14 €	LA STRADA Pronksi 3, 3 korrus tel. 640 3929 info@lastrada.ee www.lastrada.ee

Viru Reisid

Tallinn
Narva mnt.7-347, III sissepääs, III korrus
Tel. 610 9321, 610 9322
e-post: tallinn@virureisid.ee

Jõhvi
Keskväljak 9
Tel. 337 0594, 337 1216
e-post: viru.reisid@neti.ee

Tartu
Tartu Reisibüroo OÜ,
Riia 2
Tel. 734 4190

Pärnu
Pärnu Reisibüroo
Rüütli 32
Tel. 444 5105

Väljasõitudega:
Jõhvist, Tallinnast, Tartust, Pärnust
NB! Kindlasti helista ja küsi infot ja vaata meie
kodulehekülge: www.virureisid.ee
Püsiklientidele ja gruppidele soodushinnad.
NB! Bussikohtade broneerimine seniks, kuni
kohti jätkub!

REISIKALENDER 2013

Eelregistreerimissoodustus 10 % kuni 31. märts 2013

SUPERUUDIS! ITAALIA KUNSTIREIS Tallinna Kuntikooliga (13p)
13.-25.03. **H: 476 €**
KASTANIÖITES PARIIS JA TULPIDES HOLLAND (10p) 14.-23.04., 15.-24.04.
(lisabuss) **H: 359 €**
HOLLANDI LILLEFESTIVAL (7p) (laev-buss-laev) 17.04.-23.04.; 18.-24.04.
(lisabuss) **H: 289 €**
HOLLANDI LILLEFESTIVAL (7p) (laev-buss) 17.04.-23.04. **H: 259 €**
ITAALIA RINGREIS (9p) 15.-23.03.; 11.-19.07.; 08.-16.08.; 19.-27.10.
H: 259 € kuni **299 €**
KLASSIKALINE ITAALIA RINGREIS (11p) 09.-19.07.; 20.-30.08. **H: 389 €**
UUDIS! ITAALIA PUHKUS (12p) 17.-28.05.; 02.-13.09.; 18.-29.09. **H: 349 €**
UNELMATE PARIIS (9p) 16.-24.03.; 27.04.-05.05.
(kastaniöites Pariis); 26.06.-04.07. (**Euro Disneyland**); 08.-16.08.;18.-
26.10. **H: 265 €**
PRANTSUSE RIVIERA RINGREIS (11p) 11.-21.06.; 19.-29.08.
H: 355 € kuni **379 €**
PARIIS – LOIRE'i ORU LOSSID – BRETOONIMAA ja NORMANDIA (11p)
7-17.08. **H: 339 €**
LONDON-PARIIS 26.06.-06.07.; 9.-19.07. **H: 369 €**
UUDIS! INGLISMAA IMELISED PAIGAD JA LONDON (10p) 25.06.-04.07.
H: 329 €
UUDIS! LONDONI KARNEVAL ja VANA HEA INGLISMAA (10p)
21.08.-30.08. **H: 319 €**
ŠOTIMAA-INGLISMAA-LONDON 23.07.-04.08. **H: 419 €** 19.-31.08. (lisareis)
H: 389 €
SLOVEENIA-HORVAATIA-BOSNIA ja HERTSEGOVIINA PUHKUS (13p)

16.-28.05.; 10.-22.06. (lisareis); 25.06.-07.07.; 09.-21.07.; 18.-30.08.; 04.-16.09.
H: 315 € kuni **369 €**
HORVAATIA-SLOVEENIA RINGREIS (10p) 26.04.-05.05.; 16.-25.05.; 13.-
22.06. (lisareis); 25.06.04.07.; 10.-19.07.; 18.-27.08.; 04.-13.09.; 19.-28.09.
H: 249 € kuni **275 €**
HORVAATIA-SLOVEENIA-BOSNIA JA HERTSEGOVIINA-ALBAANIA (14p)
1-14.09 **389 €**
BAIERIMAA-ŠVEITS-LIECHTENSTEIN (9p) 27.04.-05.05.; 09.-17.08.
H:289 € kuni **309 €**
AUSTRIA-BAIERIMAA-ŠVEITS-LIECHTENSTEIN (10p) 26.06.-05.07.
H: 319 €
FANTASTILISED AUSTRIA VÄIKELINNAD (9p) 27.06.-05.07.; 08.07.-16.07.
H: 339 €
BERLIIN JA TROOPILINE PARADIIS (6p) 17.-22.03.; 02.-07.06.,16.-21.06.;
10.-15.07. **H: 149 €** kuni **169 €**
UUDIS! REIS SAKSAMAA SÜDAMESSE 11.-18.06. **H: 269 €**
SAKSA HANSATEE-BERLIIN-TAANI (9p) 11.-19.07. **H: 299 €**
HISPAANIA PUHKUS (14p) 26.04.-09.05.; 20.09.-03.10. **H: 449 €**
HISPAANIA PUHKUS (12p) 26.04.-07.05; 25.07.-05.08.; 24.09.-05.10.;
20.-31.10. **H: 349 €** kuni **399 €**
VÄIKE HISPAANIA RINGREIS (13p) 24.07.-05.08. **H: 379 €**
SUUR HISPAANIA RINGREIS (15p) 24.07.-07.08. **H: 479 €**
KREEKA RINGREIS KOOS PUHKUSEGA (13p) 17.-29.05.; 21.07.-02.08.
H: 369 € kuni **439 €**
SUUR KREEKA RINGREIS KOOS PUHKUSEGA (15p) 25.06.-09.07. **H: 479 €**
UNELMATE KESK – NORRA (7p) 04.06.-10.06.; 19.-25.08. 20.-26.08.
(lisabuss) **H: 289 €**
PÕHJA-NORRA (NORDKAP), LOFOODID ja LAPIMAA (8p) 15.-22.06.; 06.-
13.07.; 03.-10.08. **H: 299 €** kuni **319 €**
UUDIS! JÄRVEDEMAA SOOME (3p) 10.-12.07.; 30.07.-01.08. **H: 189 €**
ST.PETERBURG-TSARSKOJE SELO-PETERHOFF (3p)

09.-11.05; 24.-26.05.; 31.05.-02.06.; 20.-22.06.; 05.-07.07.; 18.07.-20.07.;
23.-25.08. **H: 119 €**
UUDIS! LÄTI-LEEDU SUUR RINGREIS KOOS VÄIKESE PUHKUSEGA (6p)
16.-21.07. **H: 169 €**
UUDIS! LÄÄNE-UKRAINA-MOLDOVA-KIIEV (12p) 13.-24.05. **H: 339 €**
UUDIS!NOSTALGILINE VALGEVENE (7p) 26.06.-02.07. **H: 209 €**
UUDIS! PRAHA JA KARLOVY VARY 01.-06.06.; 10.-15.08.; 16.-21.06. **H: 169 €**
UUDIS! BUDAPEST, BALATONI JÄRV, KRAKOW JA WIELICZKA
SOOLAKAEVANDUS 01.-06.06.; 10.-15.08. **H: 179 €**
UUDIS! LÕUNA-POOLA JA LÄÄNE-UKRAINA 15.-21.06. **H: 199€**
UUDIS! KESK-EUROOPA PÄRLID (PRAHA-KARLOVY VARY-VIIN-
BUDAPEST, WIELIZCKA) 15.-22.06. **H: 259 €**
UUDIS! CZESTOCHOWA-PRAHA-VARSSAVI-KARLOVY VARY
01.-06.06.; 16.-21.06.; 10.-15.08.; 20.-25.10. **H: 169 €**
PREISIMAA-VARSSAVI 10.-15.08. **H: 169 €**
IDA-EUROOPA RINGREIS KOOS VÄIKESE PUHKUSEGA (14p) 25.06.-
08.07.; 03.-16.09. **H: 399 €** kuni **449 €**
RUMEENIA-BULGAARIA RINGREIS PUHKUSEGA MUSTA MERE ÄÄRES
(13p) 02.-14.09. **H: 339 €**
HISPAANIA-PORTUGAL-MAROKO RINGREIS (21p) 18.09-08.10. **H: 829 €**
MALTA JA SITSILIA RINGREIS KOOS PUHKUSEGA (16p) 20.09-05.10
H: 640 €
SUUR TÜRGI RINGREIS JA KÜPROS (23p) 21.09.-13.10. **H: 799 €**
VENEKEELSE GRUPID!
UUDIS! ITAALIA PUHKUS (12p) 31.05.-11.06.; 09.-20.09. **H: 349 €**
HORVAATIA-SLOVEENIA-BOSNIA JA HERTSEGOVIINA PUHKUS (12p)
01.-12.06.; 25.07.-05.08.; 18.-29.08. **H: 319 €**
HORVAATIA-SLOVEENIA (10p) 01.-10.06.; 25.07.-03.08.; 20.08.-29.08.
H: 249 € kuni **275 €**
KREEKA RINGREIS KOOS PUHKUSEGA (13p) 11.06.-23.06.; 28.07.-09.08.;
10.-22.09. **H: 369 €** kuni **409 €**

LOE SELLE NÄDALA MAALEHEST:

20 aastat hiljem:
1 kroon = 1 euro

» Eesti iseseisvuse algusaegadel kehtinud kroonihinnad
on nüüd samad, ainult eurodes.

LOE VEEL:

» **VALTER OJAKÄÄR 90!**
Maaleht vestles väärika
juubilariga.

» **KODUALUSE MAA**
maksuvabastuse maksavad
kinni suurmaaomanikud.

JAZZKAARE KAVA LUKUS

Festival teatas oma viimased esi-nejad, kelleks on Dwele Ameerika, inglise lauljatar Faye Houston ja Eesti muusikute erika-va. Lisaks toimub lastekontser-tidel isade ja laste Muusikama-

din koos trioga Kirsioied. Muu-sikalist tsirkuseetendust Laulu-trikk pakub Omatsirkus. Festivali peaesineja on Hiromi Jaapanist. Jazzkaar 2013 toimub 19.–28. aprillini kümnes Eesti linnas. **EPL**

KOLMEBÄNDIÕHTU

DND, Sibyl Vane ja Luna Vulga-ris esinevad täna õhtul Tallinnas klubis Rockstars ja homme õhtul Tartus Genialistide klubis. DND esitleb singlit oma aprillis ilmu-valt albumilt. **EPL**

TUDENGIJAZZ SEAB END VALMIS

Eesti üks vanima traditsiooniga rütmimuusika festival Tudengi-jazz toob taas kord kokku noo-ri muusikuid Eestist, Rootsist, Soomest ja Venemaalt. 19.–23. märtsil jõuavad publiku ette

uued ja põnevad rahvusvaheli-sed projektid, mida on võimalik kuulata Viljandis, Tartus, Tallin-nas ja Narvas. Info Tudengijazz 2013 festivali kohta leiab kodu-leheküljelt: tudengijazz.ee **EPL**

Kadrioru muuseumi uus juht: saame teha põnevamaid näitusi

Intervjuu

Kaarel Kressa
kirjandustoimetaja

Juuni alguses asub

Kadrioru kunstimuuseu-mi direktorikohale

praegune kuraator

Aleksandra Murre.

●● Kunstimuuseumi peadirek-tor ütles, et talle on teie tule-vikuvision sümptaatne. Milles see visioon täpsemalt seisneb? Muuseum on organisatsiooni-na vist suhteliselt valmis.

Jah, aga iga valmis asi, mis edasi ei arene, jääb ajast maha. Praegu pole Eesti muuseumi-de jaoks oluline olla mitte liht-salt hea muuseum, vaid SEE muuseum. Igaüks otsib oma selget nägu, mis mujal ei kor-duks. Kadrioru kunstimuuseumil on siin hea positsioon, oleme ainus väliskunstile kes-kendunud muuseum, meil on suurim Euroopa ja vene kunsti kollektsioon Eestis. Maailma mastaabis pole ta kuigi suur, aga Eesti kultuuriloos on tal üsna kõnekas roll.

Meie eksponaat number üks on Kadrioru loss, barokk-arhitektuuri pärl, mis on põhi-mõtteliselt ainus päris loss, mida Eestil on mõisate kõrval välja panna. Muuseumi üles-anne on lossi ajalugu edasi uurida ja tutvustada.

endal tutvustada just selle perioodi kunsti, kuhu kuu-lub loss ise – barokk, 17.-18. sajand. Siin võivad olla koos-tööpartneriteks Kesk-Euroo-pa, näiteks Tšehhi ja Poola muuseumid, mille kogudel on teatud ühisjooni meie omaga. Nii ongi õige, et näitused toe-tavad meie enda kollektsiooni edasist uurimist – kui mõned teemad ja nähtused on mõne teose näitel meil endal olemas, siis laename väljastpoolt töid, mis annavad konteksti ja luba-vad neid paremini mõista.

Teiseks tahame teha selli-seid hariduslikke ja ülevaat-likke väljapanekuid, nagu oli näiteks koostöös Läti ja Lee-duga tehtud vene kunsti näitus „Avastamata šedöövrid”. Ühe-sõnaga, näidata head varast Euroopa kunsti. Kumu näitab Eestiga seotud töid ja mood-samat Euroopa kunsti, nende pärusmaale me ei lähe.

●● Kadriorus näeb üldse palju vene kunsti. Millest see trend? See trend on Euroopas üldine, sest Nõukogude Liidu ajal pol-nud seda võimalik välja tuua ja näidata, seepärast on see mida-gi uut ja värsket. Eri linnades toimub mitmeid publikure-kordeid lõõvaid vene kunsti väljapanekuid. Ise käisin vii-mati Stockholmis peredviž-nikute näitusel, kus järjekord lookles õues-tänavatel. Teisest küljest on meil endal rikkalik vene kunsti kollektsioon. See on ajaloost tingitud, 20-nda-tel oli võimalik Vene kaootiliselt kunsti-turult teoseid soe-tada ja ka nõukogu-de perioodi alguses levitati provints-i-muuseumidesse vene kunstiteoseid.

Kolmas, subjektiivne faktor on see, et ma ise olen tööta-nud seitse aastat Kadriorus kuraatorina – mu enda eriala on vene kunst, seetõttu olen pakkunud ka vene kunsti tee-masid programmi.

●● Mainisite, et ka praeguse kollektsiooni põhjal saaks uusi teemanäitusi korraldada? Itaalia kollektsioon, kuhu kuu-lub umbes 20 maali, on enam-jaolt väga umbmääraselt mää-ratud. See on üks meie lähiaja projekt – uurida neid koostöös itaallastega ja teha siis nei-le pühendatud näitus. Sama on mõne Madalmaade kunsti teostega. Avastamist on meil endal kuhjaga.

●● Olete istunud Euroopa Ko-misjoni muuseumide mobiil-suse töögrupis. Kas saite sealt

Aleksandra Murre muuseumi juhtimist ega tööga kohanemist ei pelga.

Foto: Eesti Kunstimuuseum

kasulik teadmis?

Esiteks oli see parim viis õppi-da tundma kõigi liikmesriiki-de riikliku kindlustuse süstee-me, mis on väga erinevad, aru-tada kõik kitsaskohad läbi ja leida kuldne kesktee, et koos-tada Eesti programm. Loomu-likult sai ka tutvuda muuseu-midevaheliste poliitiliste män-gudega. Nagu majanduses on G8, nii lepidvad ka suured muu-seumid omavahel asju kokku.

Seda telgitagust sai olulisel määral õppida. Kui teed koos-tööd näituse raames, näed ikka fassaadi ja noh, seda, mida koostööpartneritele võib näi-data. Aga töögrupis kõlasid teemad, mida avalikult võib-olla ei oleks sobilik tõstatada. Näiteks osa muuseumi teeb kokkuleppeid kindlustusfir-madega, seades oma tööde väljalaaenamise tingimuseks

teoste kindlustamise nendes firmades. Ja siis nemad saavad firmalt selle eest tasu. Selliseid näiteid on mitmes kohas, ehk-ki riiklikul tasemel seda tauni-takse ja väga lubatud see ei ole.

●● Mida sooviksite veel lisada? Lähiaja plaanid on teie eest ju-ba tehtud...

Jah, muuseum on selline ala, et oleks imelik, kui asjad poleks juba planeeritud. Kaks aastat näitusi on meile juba ette kirjutatud. Mu enda puhul ei ole õnneks seda keerulist kohanemist, kuna ma olen ise plaanide väljatöötamise juures olnud. Olen juba aastaid olnud eelmise juhi, Kadi Polli asetäitja. Tean oma kol-leege, nende plaane ja nende tugevaid ja nõrku külgi. Selles mõttes on hea, et ma sellesse ametisse sain, säilib muuseu-mi järjepidevus. ●

KES TA ON?

Aleksandra Murre

Kadrioru muuseumi direktor

Sündinud 5. märtsil 1977

Töö:

- Alates 2000. aastast Eesti kunstimuuseumi kuraator ja varahoidja
- Raamatu „Kadriorg. Loss ja tema lugu” (2008) autor
- Valik kureeritud näitusi:
 - „Avastamata šedöövrid. Vene kunst Baltimaade kogu-dest” (2012)
 - „Vene ikoonid. Gunnar Savi-saare kogu” (2011)
 - „Eesti ikoonikunst” (2011)
 - „Tee Revalisse. 19. sajand-i Eesti kunst erakogudest” (2010)
 - „Šedöövri sünd” (2010)

PLAADIVEERG

PUNK

Iceage ★★★★★
„You’re Nothing”

Taanlaste mõne aasta tagune esik-album „New Brigade” jät-tis, põimi-

des varajaste Dischord Record-si artistide rohmakat *hardco-re* punki postpungi nurgelisuse-ga, tegelikult ju meeldiva mul-je. Vähemalt meenus bändi ole-masolu peale käesoleva kaua-mängiva näppu saamist. Vahe-pealsete aastatega on toona veel hilisteismelised bändime-hed märgatavalt küpsenud – võrreldes eelmisega on „You’re Nothing” kõlapildilt tumedam ja raskem, kuid Iceage on endiselt Iceage. ● Mart Niineste

ROKK

Steve Harris

★★★★★
„British Lion”

Üks isiku-pärasemaid basskitarris-te Stephen Percy Har-ris ehk Steve

Harris, kes laiemale publikule tuttav Iron Madeni igipõlise liik-me ja põhilise lugudekirjutaja-na, on nüüd oma esimesel soo-loalbumil ühendanud jõud Bri-tish Lioniga. Mees nagu orkes-ter – kirjutab lood, mängib basskitarri ja produtseerib kogu albumi. Kuid kui plaadil Harrist ei oleks, siis oleks see üks lihtla-bane garaažibänd, kes proovib luua rokki, mis juba ammu loo-dud ja kelle laulja hää ei erine tuhendestest samasugustest. Tulemus on ootuspärane ja mil-legi fantastilisega ei üllata. ● Maigi Varusk

INDIPOPP

Darwin Deez

★★★★★
„Songs for Imaginative People”

Lo-fi veidri-ku Darwin Smithi ja tema teis-test „Deezi-dest” kaas-

konna teine album jätab koha-ti mulje, et nende osatine lo-fi on lihtsalt mitte nii võluv tahu-matus (et mitte öelda laiskus). Kui mõned kidrariffide ja elekt-roonika kuhjumiste kulminat-sioonid lugudes panevad het-keks isegi meelt muutma, siis paljud maneerid on tuttavad juba paari aasta tagant ja seda on raske andestada. Ning siis jõuab järg ikkagi üsna märka-matult eelviimase, meloodilise looni „All in the Wrist” ja kõik patud on justkui lunastatud. Oleks vaid teistelgi lauludel sel-list kontsentratsiooni ja lihvi. ● Tiit Laks

Nagu majanduses on G8, nii lepidvad ka suured muuseumid omavahel asju kokku.

Olulisim uus areng pole seotud minu isikuga, vaid sellega, et valminud on uus muuseumiseaduse projekt, mis läheb varsti riigikokku arutamisele. Seal on sees olulise punktina riikliku kindlustuse põhimõte. Meie kollektsioonid on suhteliselt piiratud ja paljud teemad on juba näitustel läbi võetud. Päris ammendatud nad veel ei ole, aga sinna poole oleme teel, see on nagu naftavarudega, mis saavad kord otsa. Nüüd läheb välismaalt näituste toomine lihtsamaks, kuna erakindlustuse asemel riikliku garantii kasutamine viib kulud oluliselt madalamale, muudab paljud näitused meile taskukohaseks.

●● Mida te siis meile tooksite? Esimene huvina oleks mul

TTÜ VÕITIS VÕRU 3 : 0

Eesti meistrivõistluste teise veerandfinaalseeria avamängus võitis TTÜ 3 : 0 (23, 19, 23) võidu Valio Võru võrkpalliklubi üle ning asus kolme võiduni peetavat seeriat 1 : 0 juhtima. **Delfi**

HOLLANDI TIPPRATTUR TUNNISTAS DOPINGU TARVITAMIST

2007. aastal karjääri lõpetanud Hollandi rattur Michael Boogerd tunnistas intervjuus telekanalile NOS, et tarvitas karjääri viimased kümme aastat dopingut: erütropoietiini, vereülekandeid ja kortisooni. Boogerd tuli kolmekordseks Hollandi meistriks ja võitis ka kaks Tour de France'i etappi. Tema tiimist Rabobank on tänaseks dopingu tarvitamist tunnistanud juba kaheksa ratturit. **Delfi**

TAARAMÄE TÕUSIS PARIISI–NICE'I VELOTOUURIL 21 KOHTA

Pariisi–Nice'i velotuuri neljandal, 199,5 km pikkusel etapil Brioude'st Saint-Vallier'sse jõudis Rein Taaramäe (Cofidis) finišisse esimeses, 37-liikmelises grupis ja sai 35. koha. Võit

is šveitslane Michael Albasini (Orica Greenedge). Velotuuri üldliidrina jätkab ameeriklane Andrew Talansky (Garmin-Sharp). Taaramäe tõusis 37. kohale, kaotust liidrile 2.11. **ERR**

Kalev/Cramo veerandfinaali võidu võtmesõnaks oli kaitse

Valitsev Eesti meister

avas Balti liiga veerandfinaalseeria 17-punktilise võiduga.

Pärt Talimaa
part.talimaa@epl.ee

Enne eilset oli Kalev/Cramo Pasvalyse Pieno Žvaigždėsiga sel hooajal kohtunud kahel korral ja mõlemad mängud olid märgilise tähendusega. Neist esimene päädis 14. novembril 73 : 79 kodukaotusega, mille järel toona veel peatreener olnud Aivar Kuusmaa korraldas meeskonnale ränk-raske treeninglaagri. Teine oli 26. novembri võõrsil 61 : 62 kaotatud kohtumine, mis märkis esimest Kuusmaa-järgse perioodi ehk oli Alar Varraku peatreeneridebüüdiks sel hoo-

õnneks eilsele kohtumisele üle ei kandunud. Kalevlased dikteerisid sündmuste käiku terve kohtumise jooksul ja kuigi klubi presidendi Ivar Valdmaa püstitatud soov ehk veerandfinaalseeria avamängu 20-punktiline võit päris ei realiseerunud, on 71 : 54 edu Leetu sõitmiseks siiski igati soliidne. „Usun, et see oli meie kaitse. Ma ei tea, kas olen liiga sinisilmne, aga minu arvates oleme viimasel ajal tõesti hästi kaitses mänginud,” sõnas Varrak. Kalevi mängijad paistsid silma ka hingestatud võitluslikkusega, mis väljendus pallidele järele sööstmises ja väljakul endast kõige andmises.

Siiski ei saa kalevlased teispäevaseks veerandfinaali kordusmänguks valmistudes käsi rõõmust kokku lüüa, sest vahele tuleb ka veel reis Venemaale, kus juba homme ootab Samara Krasnojė Krõlja.

Tartlastel raske ülesanne

Küll saab Kalev/Cramo minna kordusmängule vastu aga kõvasti optimistlikumalt kui Tartu Ülikool/Rock. Enne eilset viimati 22. veebruaril mänginud tartlased, ja sedagi koduses liigas KK HITO vastu, naasevad Riist 14-punktilise kaotusega. Tõelised probleemid tabasid meeskonda rünnakul, kus visati vaid 49 punkti. „Võib öelda, et mängisime sisuliselt ilma rünnakuta,” rääkis Tartu meeskonna peatreener Gert Kullamäe. Loots ei osanud selgitada, kas halb mäng tulenes suurest pingest või pikast mängupausist, ent vaatas pühapäevasele kordusmängule siiski helges meeleolus. „Piltlikult öeldes oleme poolajal 14 punktiga taga. Ma arvan, et kodus oleme võimalised vahe tagasi tegema, aga see nõuab kindlasti paremat rünnakut,” ütles ta. Kui hull siis tartlaste rünnak oli? Kahepunktivisked sopsasid 45-ja kolmesed 15-protsendilise täpsusega. Peale selle vabavisked, kus kümnest realiseeriti vaid neli, ja 18 pallikaotust. **o**

Ty Abbott panustas Kalev/Cramo võitu seitse punkti.

Foto: Tanel Meos

Ivar Valdmaa soov avamängu 20-punktilisest võidust päris ei realiseerunud.

ajal. „Oi jumal, see ei mänginud küll enne mängu mingit rolli. Pigem oli ikkagi see esmaspäevane VTB Ühisliiga kaotus – täna (eile – toim) hommikul oli ka veel kehv olla ja mõtlesid selle mängu peale,” rääkis Varrak.

Kuigi peale sõnade võis ka peatreeneri näost esmaspäevase mänguga seoses veel ilmselget pettumust välja lugeda, see

Balti liiga veerandfinaalid

Barons Kvartals – Tartu Ülikool/Rock 63 : 49 (38 : 29)

Resultatiivsus: Maris Gulbis 21 – Timo Eichfuss 13, Justin Ingram 10

Lauapallid: Gulbis 11, Tyler Cain 11 – Eichfuss 5, Ingram 5

Korduskohtumine: 10. märtsil kell 15.30 Tartu ülikooli spordihoones

Kalev/Cramo – Pieno Žvaigždės 71 : 54 (31 : 21)

Resultatiivsus: Gary Wilkinson 15, Bamba Fall 13, Frank Elegar 12, Armands Škele 10 – Sarunas Vasiliauskas 16, Tyrell Biggs 12

Lauapallid: Elegar 6, Škele 6, Wilkinson 5 – Biggs 6, Justas Sinica 6

Korduskohtumine: 12. märtsil kell 18

Maadlejad ROK-ile: ärge tulistage omasid

Eile kogunes Georg Lurichi bareljeefi juures maadluse toetusgrupp, kes protestis ala võimaliku olümpiakavast välja jätmise vastu.

Toetusgrupi eestvedaja Martin Plaser luges ette pöördumise, mille üks eksemplar saadetakse rahvusvahelisele olümpiakomiteele (ROK) ja teine jääb Eesti spordimuseumile.

Sõnavõtu lõpetuseks näitas Plaser enda seljas augulist kampaaniasärki ja suunas ingliskeelse jutu ROK-ile: „Lõpetage enda vägede pihta tulistamine”. **EPL**

Lehis naaseb EM-ilt kahe medaliga

Eesti naisjuunioride vehklemise epeekoondis (koosseisus Katrina Lehis, Veronika Zuikova, Anu Hark ja Gaia-Marianna Siim) võitis Budapestis toimuvatel juunioride EM-il hõbemedali.

Neiud alistasid kaheksandikfinaalis Tšehhi 45 : 41, veerandfinaalis Poola 45 : 41 ja poolfinaalis Ungari 45 : 40. Finaalis läksid aga venelannad kiiresti eest ja võitsid 45 : 20.

Paari päeva eest individuaalturniiril pronksi võitnud Katrina Lehis jäi oma panusega rahule. „Suutsin viimased matšid kenasti vehelda, tegelikult olime kõik väga tublid just pingelistes kohtumistes

Poola ja Ungari vastu,” rääkis ta. Venemaa suur võit oli vehkleja sõnul ootuspärane.

Medaleid ei osanud Helen Nelis-Naukase käe all treeniv neiu võrrelda. „Individuaalne on väga tähtis, aga võistkondlik edu on jälle omamoodi eriline,” sõnas ta. **o Kristi Kirsberg**

Täna Delfi Spordis:
Kas Kristjan Kangur ja Siena saavad Venemaal tähtsa võidu?

Vatanen loodab Eesti-sisesele koostööle

Eile toimunud Eesti autospori liidu üldkoosolek valis alaliidu uueks juhiks Soome rallilegendide Ari Vataneni, kelle poolt hääletas 28 liiget 32-st.

„Olen rohkem kui õnnelik au ja usalduse üle, et mind valiti teise riigi alaliidu presidendiks,” rääkis Vatanen, kelle hinnangul loevad eeskätt töö tulemused, mitte see, kust riigist alaliidu juht pärit on.

„Meie kohustus ja ülesanne on Eesti autosporti edasi viia, kuid selleks peame koos töötama. Kõik autospori liidu liikmed, olgu siis tegemist näiteks rallimeestega või ringrajasõitjatega, peavad tundma, et tegemist on meie ühise alaliiduga,” rääkis Vatanen. Soomlane sõnas, et ta saab kaasa aidata heade mõtetega, esindada organisatsiooni välismaal ja ehitada suhte silda, kuid märksõnaks on koostöö Eesti-siseselt.

Esimesena tahab Vatanen uuel tööpostil rahulikult maha istuda, analüüsida praegust olukorda ja siis järgnevat aastate plaanid paika panna. „Arvan, et sihtide seadmine võtab umbes pool aastat, pärast seda on vaja plaanid ellu viia,” lisas 1981. aasta ralli maailmameister.

Abi noortele

Soomlane on veendunud, et Eesti seis ei ole üldse hull. „Kui te vaatate, kui väike on Eesti, on teie autospori pärand suurepärane. Ülemaailmne majanduskriis on mõistagi jälle jätnud, kuid me peame leidma raha,” rääkis ta. „Kuid kui töötame süstemaatiliselt, meil on ambitsioonikad plaanid ja mõtted, kuidas edasi minna, on kõik võimalik.”

Vataneni sõnul on Eesti varemgi avatud mõtlemise ja läbilöögivõimega hiilanud – kui astus jõuliselt ja eesmärgikindlalt Euroopa Liitu, NATO-sse ja võitis kasutusele euro. Samas tunnistas ta, et isegi suured riigid põrkavad kokku probleemiga, kuidas oma noori rohkem abistada.

„Kui välja jätta Lõuna-Ameerika, kus valitsused noori autosportlasi toetavad, on raske isegi niisugustel riikidel nagu Suurbritannia, Prantsusmaa või Itaalia. Parim viis, kuidas olla edukas, on kujundada autosport atraktiivseks, dunaamiliseks ja suure avaliku huviga alaks. See on raske ja pikaajaline töö, kuid selles suunas peame sammuma,” rääkis autoralli maailmameister. **o Jüri Butšakov**

EESTI LASKESUUSATAJAD ESINESID TAGASIHOIDLIKULT

Sotšis toimuval laskesuusatamise MK-sarja etapil võitis naiste 15 km distantsi valgevenelanna Darja Domratševa. Eesti naistest oli Darja Jurlova 65. (+9.39,7), Johanna Talihärm 76. (+11.51,2)

ja Grete Gaim 84. (+13.40,5). Meeste 20 km võitis prantslane Martin Fourcade. Kauri Kõiv oli 51. (+5.31,9; 3), Indrek Tobreluts 71. (+7.39,9; 5) ja Roland Lesing 83. (+9.25,4; 7). **Delfi**

KUU PARIM OLI RAADIK

G4S korvpalli meistriliiga veebruarikuu parimaks mängijaks tunnistati Korvpalliklubi Pärnu keskmängija Rain Raadik, kes kogus keskmiselt 18,5 punkti ja 10 lauapalli mängus. **Delfi**

EESTLASED MM-IL 8. KOHAL

Kasahstanis käivatel suusaorientumise MM-võistlustel sai Eesti võistkond koosseisus Daisy Kudre ja Even Toomas eile segateates 12 riigi konkurents 8. koha. Võitis Rootsi. **ERR**

BARUTO VORM POLE PAHA

Sekiwake Baruto treenib ülehommehommes algavaks Haru-bas-ho suurturniiriks Mihogaseki-beyas koos osseedi Aran'iga ja mööneb, et „vorm pole sugugi paha”. **Delfi**

Marko Albert: koht Hawaii esikümnes oleks suurepärane

Intervjuu

Ivar Jurtšenko

ivar.jurtsenko@delfi.ee

Uus-Meremaa Ironmanil teise koha saanud Marko Albert valmistub juba oktoobris toimuvaks Hawaii Ironmaniks.

●● Marko, kas teine koht Uus-Meremaal tagas sulle pääsme kõige tähtsamale, Hawaii Ironmanile?

Kolm aastat tagasi kehtinud punktisüsteemi järgi oleksin juba uhkelt Hawaiiile purjetanud. Kuid kaks aastat tagasi juurutati uus süsteem. Olen praegu maailma edetabelis 15. kohal, mis ei taga pääsu.

●● Eeldame siiski, et sa Hawaiiile sõidad. Milline su enda eesmärk sel aastal on, kas koht esikümnes?

Koht esikümnes oleks suurepärane. Tase on tänavu aga

Marko Albert on praegu maailma edetabelis 15. kohal, aga Hawaii võistlusele pääsemist see ei taga.

Foto: Martin Dremļuga

kindlasti kõrgem, sest olümpiajärgsel aastal tulevad paljud lühikese maa mehed pikale distantsile üle. Esikümnesse jõudmine eeldab minult peale hea vormi ajastamisele ka kõikide asjade kokkulangemist. Hawaiiiks küpsetavad paljud mehed end tihti üle, nagu ka mina eelmisel aastal.

●● Ain-Alar Juhanson tegi Hawaiiile sõiduks rahakogumiskampaania. Kas sinul on vahendid olemas?

Antud hetkel mul seda raha ei ole. Kuid kui tuleb see päev, millal pean ära sõitma, on see raha ka leitud. Mul on Eestis häid inimesi ja toetajaid, kes on minusse panustanud.

Mind paneb surve alla, kui neid inimesi, kes kaasa elavad ja kes minusse on panustanud, on 10–15. Kui neid inimesi oleks üle 1000, nagu Ain-Alaril oli, vajutaks see surve mind maa alla.

●● Kus sa sel aastal veel enne Hawaiiid võistled?

Me ei ole veel otsustanud: juuni lõpus on võistlus Austrias ja juuli alguses Frankfurdis. Austrias olen varem võistelnud, sinna oleks mõnus tagasi minna, Frankfurdis peetakse jälle EM, kus on palju tase mel võistlejaid koos. Erinevus ongi selles, et Austria on 2000 punkti ja Frankfurt 4000 punkti võistlus.

●● Kas sul on võimalik aega maha ka võtta?

Lühemaid perioode ikka, kuid pikaks ajaks ei saa ketti maha lasta. Olümpiadistantsil kestis hooaeg märtsist novembrini, nüüd on jupitatud: pärast iga Ironmani saan võtta nädala puhkust, kuid eelkõige pean jälgima keha märke. ●

Buffoni muljetavaldav nulliseeria jätkub

Torino Juventus tegi Meistrite liiga kaheksandikfinaalis puhta töö, alistades Glasgow Celticu kahe mängu kokkuvõttes 5 : 0.

Taanlane Mikkel Beckmann võib uhkustada tiitliga, et on viimane pallur, kes Meistrite liiga palli Juventus puuriluku Gianluigi Buffoni seljataha on toimetanud. Juhtus see möödunud aasta 23. oktoobril Juventus ja Nordsjællandi kohtumise 50. minutil. Pärast seda on Buffonil letti lüüa 490-minutilise puhaste värava seeria.

Euroopa tugevaima vutisari rekordini on tal veel omajagu minna, sest Jens Lehmannil on ette näidata 853 minutit. Küll võib itaallane ületada veerandfinaalkohtumisega enda rekordi hooajast 2004/2005, mis on 551 minutit. Maailmarekord on aga Brasiilia puuriluku Geraldo Pereira de Matos Filho käes – nii võimsa tulemusiga kui 1816.

Võimsate esituste tõttu on kõvasti tõusnud ka Juventus aktsiad Meistrite liiga üldvõiduks. „See meeskond on jälja-

ne ja peamegi olema, sest eelmise hooaja Serie A võiduga me alles alustasime söömist,” rääkis Juventus peatreener Antonio Conte. Mäletatavasti läbis Juventus tema käe all möödunud hooajal Itaalia meistriliiga ühegi kaotuseta.

Kolmapäeval jõudis Juventus kõrval kaheksa parema sekka ka Pariisi Saint-Germain, kellele see märgib 18 aastase ooteaja lõppu. Hooajal 1994/1995 alistasid nad seejärel veerandfinaalis 3 : 2 Barcelona ja kaotasid nelja parema seas 0 : 3 AC Milanile. ● **Pärt Talimaa**

MEISTRITE LIIGA

1/8-finaal, 2. mäng

Torino Juventus – Glasgow Celtic 2 : 0 (1 : 0), V: 24. Alessandro Matri, 65. Fabio Quagliarella.

Pariisi Saint-Germain – Valencia 1 : 1 (0 : 0), V: 66. Ezequiel Lavezzi – 55. Jonas. PSG pääses kahe mängu kokkuvõttes edasi 3 : 2.

Osta Rimist või Selverist kliendikaardiga Eesti Ekspress

ja võida Rock Summer25 festivali pass.

Loosi läheb 25 festivali passi kahele!

Loosis osalevad 28.02.–13.03.2013 Selveris ja Rimis tehtud Eesti Ekspressi ostud. Loosimine toimub 18.03.2013. Võitjate nimed avaldame veebilehel www.ekspress.ee.

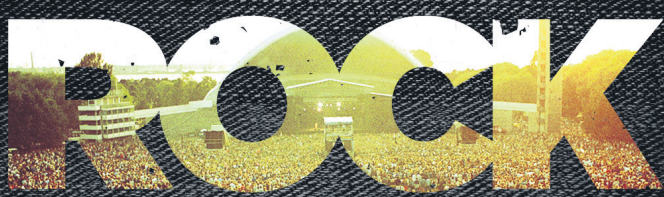
EESTI EKSPRESS

15.–16. JUUNI TALLINNA LAULUVÄLJAKUL

TULE! ★ VAATA ISEI ★ VEENDU!

SEE POLE AINULT

SEE POLE KA SEE

SEE ON FESTIVAL, MIS MUUTIS MEID 25 AASTAT TAGASI JA MUUDAB KA NÜÜD!

kuulutused.lehed.ee

Nüüd kuulutuste tellimine veelgi lihtsam. Vali rubriik, kirjuta tekst ja tasu – kõik ühest kohast! Reakuulutusi saab anda internetis aadressil kuulutused.lehed.ee, e-postiga anni.koppel@lehed.ee ning kõikides Eesti Posti kontorites üle Eesti. Info telefonil 680 4506.

RACHEL Mc ADAMS NOOMI RAPACE

BRIAN DE PALMA FILM

PATUNE KIRG

14.20 (v.a. N) 16.40 (v.a. N) 18.15 (R, N)
18.30 (ainult E) 19.00 (A. Le Coq sviit, v.a. R, T) 19.10 (ainult L, P, T) 21.20 (ainult N) 21.35 (v.a. N)

COLIN FIRTH ALAN RICKMAN
CAMERON DIAZ

GAMBIIT

11.45 14.25 19.20 (v.a. R) 21.40 (v.a. N)

"Lisa Limone ja Maroc Orange: tormakas armulugu"

Iiris Vesik · Peeter Volkonski · Hardi Volmer

KINODES 8. MÄRTSIST

LISA LIMONE JA MAROC ORANGE: TORMAKAS ARMULUGU 3D
11.25 (v.a. N) 14.00 (v.a. N) 16.25 (ainult N) 16.35 (v.a. N) 18.40 (ainult T)

MILLEGA TEGELEVAD MEHED
15.10 19.40 (v.a. R) 21.55

PARALLEELMAAILMAD 3D
14.15 (v.a. N) 18.40 (v.a. T, N) 21.00 (ainult K, N) 21.25 (L, P, T)

ANDREA BOCELLI: LOVE IN PROTOFINO
ainult 8. märts 19.00 (sh. A. Le Coq sviit)

THE BERLINER PHILHARMONIKER LIVE IN CINEMAS
ainult 8. märts 20.30

MET OPERA: PARSIFAL
ainult 11. märts 18.00

NITRO CIRCUS THE MOVIE 3D
ainult 13. märts 19.30

00.30 21.15 (ainult P, E, T)

ARGO K12 18.40 (N) 19.00 (v.a. N)

Disney
SUUR KÕIKVÕIMAS
OZ

EELLINASTUSED 9. JA 10. MÄRTSIL

3D-SEIKLUS KINODES 15. MÄRTSIST

ANNA KARENINA
14.10 (v.a. P, E, K) 17.00 20.45 (T, N)

ARMASTUS
14.10 (ainult P, E, K)

ARMASTUSE ÕPPETUNNID
18.30 (v.a. E)

CZ12: HIINA SODIAAK 2D/3D
16.10 (v.a. R, N) NB! 3D ainult L, P

ELAVAD PILDID
11.30 16.30

HÜLJATUD
20.45 (ainult L, E)

ILUSAD OLENDID
16.25 (v.a. L)

KOLLIDE KOMPANII 3D eesti keeles!
13.35 (v.a. K) 16.45 (ainult E, T) 11.20 (v.a. K) 11.40 (v.a. N)

2D eesti keeles!
16.45 (ainult R) 17.00 (L, P, T) 13.25 (ainult N)

KUUL PÄHE K14 21.30 (v.a. P, T)

LAMMUTAJA RALF
2D eesti keeles!
11.35 13.55 16.15 11.55 (v.a. N)

LINCOLN
20.45 (ainult R, P, K)

LUMEKUNINGANNA
2D eesti keeles!
12.00 (ainult L, T) 12.00 (ainult P, N)

MAMMA
19.45 (v.a. K, N) 22.00

NENDE ESIMENE AASTA
19.15 (v.a. P, T, N)

PARKER
21.30 (ainult P, T)

PELGUPAIK
13.50 19.05 21.20 (v.a. N)

PII ELU 3D
13.30 (v.a. N)

SUURED LOOTUSED
11.15 (v.a. N)

Coca-Cola
PLAZA

www.forumcinemas.ee
mobile.forumcinemas.ee

INFO TELEFONILT 1182

VABASTATUD DJANGO
21.15 (ainult R, L, K)

VALGE VANGISTUS
12.00 (ainult R, E, K)

VISA HING: HEA PÄEV, ET SURRA
12.45 17.20 19.25 (v.a. R, K, N) 19.45 (ainult K) 19.40 (ainult R) 21.25 (ainult R, K) 21.30 (v.a. T, A. Le Coq sviit) 21.45 (v.a. R, K, N)

ÖNNETERAAPIA
19.00 (ainult P, T)

EELLINASTUSED!

SUUR JA KÕIKVÕIMAS OZ 3D
9. ja 10. märts 16.20 14. märts 18.25 ja 21.35

LAULUÄSSAD
9. märts 16.25; 14. märts 19.00

KOHTUMÕISTJA
14. märts 19.45

TÖÖTATUD MAA
14. märts 21.15

*A. Le Coq Sviidi seansid tööpäeviti alates 17:00, nädalavahetustel ja pühadel 13:00

Piletihinnad: E-N ja reede kuni kl 18:00 tavapilet 4,50€/lastepilet 2,50€, 3D-pilet 5,00€/lastepilet 3,50€. E-N alates kl 18:01 tavapilet 5,00€/lastepilet 2,70€, 3D-pilet 7,00€/lastepilet 3,70€. Reede (alates 18:01), L-P ja riiklikel pühadel tavapilet 6,50€/lastepilet 2,90€, 3D-pilet 8,00€/lastepilet 3,90€. A. Le Coq Sviit E-N pilet 17€. R-P pilet 21€

TÄNA KINOS ARTIS:

ARTIS
KUNST ON KINOS

EUROPA CINEMAS
MEDIA-PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION

Sandra Uusberg Anu Lamp Ita Ever

Priit Võigemast Arne Üksküla Tõnu Oja

Hardi Volmeri film

Elavad Pildid

Lõhutatud sajad – murdud südamed

10:00 19:00

"Lisa Limone ja Maroc Orange: tormakas armulugu"

NUKUFILM! ROCKOOOPER!

Iiris Vesik · Peeter Volkonski · Hardi Volmer

12:50 15:00 19:15

RACHEL Mc ADAMS NOOMI RAPACE

BRIAN DE PALMA FILM

PATUNE KIRG

KINODES ALATES 13:00 21:40

08.03	Elavad pildid	10:00 19:00
	Lisa Limone ja Maroc Orange: tormakas armulugu, 2D versioon	12:50 15:00 19:15
	Patune kirg	13:00 21:40

Suured lootused	14:20 16:45
Populaarne tüdruk	16:50
Teispool mägesid	20:50

www.kino.ee | Estonia pst. 9, Tallinn | Solarise keskus | Tel. 663 1380

www.kinosoprus.ee | Vana-Posti 8, Tallinn | Tel. 644 1919

TÄNA KINOS SÕPRUS:

KINO
»SÕPRUS«

EUROPA CINEMAS
MEDIA-PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION

PARIS KINO - AASTAST 1953

7. - 17. märts 2013

KINO
N TÕDE
24 TUNNI
LÄBI
SÕPRUS

Jean-Luc Godardi
RETROSPEKTIV

25 mm filmidega tähtsaima subtiitriga.

A bout de souffle / Une femme est une femme / Vivre sa vie / Le Mépris / Bande à part / Pierrot le fou / Masculin Féminin / Week End

19:00 21:00

08.03	Armastus	16:30
	Godardi retrospektiiv: «Naine on naine»	19:00
	Godardi retrospektiiv: «Viimsel hingetõmbel»	21:00

Vaata kino Sõprus nädalakava www.kinosoprus.ee

Danske Bank
New Standards

1.02-24.03

TALVE JAZZ

P 10.03 kell 17.00
Kumu auditorium

VALTER OJAKÄÄR 90

RAIVO TAFENAU ANSAMBEL & LIISI KOIKSON

Piletid hinnaga 12.- ja 9.- Piletilevist!
Jazzkaare info 666 0030 ja piletid@jazzkaar.ee.
www.jazzkaar.ee

KAF O ERGO ●●● EestiPäevaleht

EESTI EKSPRESS
SÕLTUMATU NÄDALALEHT

7. märts 2013

Hans H. Luik
usutleb Eestis rikastunud Soome suur-ärimeest

Arstid soovitasid emal viia vaimuhaige poeg

bordelli

DELIKAATNE PROBLEEM:
Kaja Kallas uurib oma mehe äritegevust

Kirjanike Maja

Kirjanike Maja musta laega saalis, Harju 1, Tallinn

13. märtsi kell 18.00

NOMINENTIDE LEND TALLINNA KOHAL

Eesti kirjandusest vestlevad ja oma teoseid loevad tänavused Kultuurkapitali kirjandusauhindade nominendid Jan Kaus, Mihkel Mutt, Rein Raud, Kätlin Kaldmaa, Livia Viitol, Hasso Krull, Peeter Sauter, Jürgen Rooste, Karl Martin Sinijärvi, Mihkel Kunnus, Kalle Muuli, Maarja Kangro ja Rein Veidemann.

Info telefonidel 6 276 410 ja 6 276 412
Pilet 2.-, (üli)õpilastele ja pensionäridele 1.-
Toetab Kultuurkapital

TALLINNA LINNATEATER

Eesti filmi laulud
22., 23. aprillil 19.00

Meie, kangelased
8., 9. aprillil 19.00

Keskööpäike
18., 19. aprillil 19.00

Kassa: 66 50 800
www.linnateater.ee

Eesti Kirjanike Liit

KOLM PRÄÄNIKUT

8. märtsil kell 17.00
astuvad Lastekirjanduse keskus (Pikk tn 73) üles Kultuurkapitali lastekirjanduse auhinna nominendid KRISTIINA KASS, EVA KOFF ja JAANUS VAIKSÜ.

Oodatud on väikesed ja suured!

TIPOLIIN KINNISVARABÜROO

VELJO TARVIS
tel. 5647 1516, tel. 657 6301
veljo@tipoliin.ee
www.tipoliin.ee

OSTAME - MÜÜME - ÜÜRIME
TEIE KINNISVARA

- Kiire ja korrektne vormistamine.
- 15 a. tökogemus.
- Konsultatsioon tasuta!

VEO- ja KOLIMISTEENUS

WILHELM HAUFF
VÄIKE MUKK
Illustrerinud Siima Škop

Lapsepõlvelemmik!

Esimest korda kõvakaanelises köites originaalidelt taastatud illustatsioonidega

Iseäraliku väljanägemisega Väike Mukk asub pikale teekonnale, et laiaast maailmast õnne otsida. Ta satub nii liivastesse kõrbetesse kui kõrgete minarettidega kirevatesse linnadesse ja kohtub erinevate inimestega. Uhes lärmakas Araabia linnas asub leidlik väike Mukk kuninga teenistusse, kuid õukondlaste kadetus viib ta peagi taas varatult rändama. Siiski leiab Väike Mukk oma siiruse, nutikuse ja sutikese võlujõu abil õnne ning ka pahatahtlikud saavad oma õppetunni.

Raamatud on saadaval raamatupoodides üle Eesti või tellides www.healugu.ee

RICHARD HAMMOND

VÕI TUNDUB VAID MULLE NII?

ELU "TOP GEARI" KAADRI TAGA

EESTI EKSPRESS
RAAMAT

Raamatud on saadaval raamatupoodides üle Eesti või tellides www.healugu.ee

Sari „Riigikaitse Raamatukogu“ toob lugejani parima valiku sõjanduse- ja julgeolekualast tõlkekirjandust

Merehuvilise lugemisvara

Sarja teine raamat „Merevõim“ avab merelise julgeoleku erinevaid tahke, andes põhjaliku ülevaate sellest, millised on riikide huvid meredel ja kuidas nad oma huvisid kaitsevad.

Tellimiseks helista 680 4444 või kirjuta klienditugi@lehed.ee. Kõik tellimused täidetakse viie tööpäeva jooksul peale arve tasumist. Raamatud on saadaval ka kõikides parimates raamatupoodides üle Eesti.

AEG KAUBELDA!

Holmes & Meyers kutsub metsaomanikke läbi rääkima metsas planeeritavate raiete üle.

Ostame kasvava metsa raieõigust. Pakkuda võib lageraidest harvenduseni.

ERIPAKKUMINE! Pakume kasvava lepiku eest head hinda. Lõhutud küttepuid müük, tellimine: tel 600 5323

HOLMES & MEYERS
Metsasõbralik ettevõtmine

tel 5553 3064, 5554 0620
e-post info@holmesmeyers.eu

Teenus

- **Õmblusmasinate remont, väljakutsed** tel 656 6063, 551 6633, Rosmann.

Töö

- **Vajatakse Norrasse üldehitust-öölisi ja palkmajade ehitajaid.** Tel 515 7377.

Müük

- **Meie tooteid iseloomustab märksõna -vastupidav!** Metallriiulid, kasutatud kontori ja poe sisustus. Tähetorni 21-j Tall. E-R 10-17 Kauplusladu APUNEKS OÜ

Laen

- **Laen kinnisvara tagatisel.** ASA&O LaenuGrupp. Tartu mnt 29 Tln. 648 6083 www.aolaenu.ee Tutvuge tingimustega, konsulteerige asjatundjatega.

Teenused

- **KAARDID ENNUSTAVAD** Tel 900 1727 24 h, h 1,09 €/min www.ennustus.ee

Teated

- **Saku Vallavalitsuse** 26.02.2013. a korraldusega nr 141 kehtestati **Saku valla Tagadi küla Rohu ja Induse kinnistute detailplaneering.** Planeeringu ülesanne on kinnistute kruntideks jaotamine ja ehitusõiguse määramine äri- ja tootmishoonete ehitamiseks. Detailplaneering on vastavuses Saku valla üldplaneeringuga. Planeeringuala suurus on ca 3 ha. Vt <http://sakuvv.kovtp.ee/et/detailplaneeringud>
- **Saku Vallavolikogu** 28.02.2013. a otsusega nr 6 kehtestati **Saku valla Kurtna küla Jürmani kinnistu detailplaneering.** Planeeringu ülesanne on kinnistu kruntideks jaotamine ning ehitusõiguse määramine majutushoone ja spordiväljakute (-halli) ning üksikelamu ehitamiseks. Detailplaneering sisaldab Saku valla üldplaneeringu muudatuse ettepanekut. Planeeringuala suurus on ca 3,6 ha. Vt <http://sakuvv.kovtp.ee/et/detailplaneeringud>
- **Saku Vallavolikogu** 28.02.2013. a otsusega nr 7 kehtestati **Saku valla Saku aleviku Mooni tn 10 detailplaneering.** Planeeringu ülesanne on Mooni tn 10 (endine Jõe krunt 12a) kinnistu ehitusõiguse määramine üksikelamu ehitamiseks. Detailplaneering on vastavuses Saku valla ning Saku aleviku ja lähiala üldplaneeringutega. Planeeringuala suurus on ca 1140 m2. Vt <http://sakuvv.kovtp.ee/et/detailplaneeringud>
- **Saku Vallavolikogu** 28.02.2013. a otsusega nr 8 kehtestati **Saku valla Jälgimäe küla Mõisavahe tee 5 ja 7 detailplaneering.** Planeeringu ülesanne on kinnistute ehitusõiguse määramine elamu- ja tootmishoonete ehitamiseks. Detailplaneering sisaldab Saku valla üldplaneeringu muudatuse ettepanekut. Planeeringuala suurus on ca 4800 m2. Vt <http://sakuvv.kovtp.ee/et/detailplaneeringud>

Nüüd kuulutuste tellimine veelgi lihtsam!

Telli kuulutus Eesti Päevalehte, Eesti Ekspressi ja Maalehte ühest kohast!

Vali rubriik, kirjuta tekst ja tasu internetipangas.

kuulutus.lehed.ee

Reakuulutusi saab edastada ka e-postiga anni.koppel@lehed.ee ja kõikides Eesti Posti kontorites üle Eesti. Lisainfo telefonil 680 4506.

Maaleht
EESTI EKSPRESS

Eesti Päevaleht

Lahkunud meie armas õde, tädi ja käli

LEA JÄÄGER

sünd. Eerik

26.10.1927 – 06.03.2013

Ärasaatmine
11. märtsil kl 13
Tartu Krematooriumis

Leinavad vend ja õde perekonnaga

Teatame kurbusega, et meie hulgast on lahkunud kallis abikaasa, isa ja vanaisa

VELLO KOHV

Ärasaatmine
08. märtsil kl 15.30
Pärnamäe Krematooriumis

Leinavad omaksed

Meie siiras kaastunne Heidi Lillemetsale kalli

VANAEMA

kaotuse puhul

Seesam Kindlustus

Mälestame endist kolleegi

HELDIN-MARIS ELMIK

Avaldame kaastunnet lahkunu omastele

SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla klienditeeninduse teenistus

Südamlik kaastunne Toomas Kübarseppale

EMA

kaotuse puhul

kolleegid TTÜ mehhatroonikainstituudist

Südamlik kaastunne Ingale ja tema perele kalli ema ja vanaema

SVETLANA LIIV

surma puhul

Vizeum, Aegis Media, Carat

Sügav kaastunne Olev Pillakule õe

LEILI KAEVU

26.10.1940 - 06.03.2013

surma puhul

Kursusekaaslased

Mõni hetk on elus valusam kui teine, Mõni hetk on kohe väga, väga valus... (J.Tätte)

Lahkus meie kallis ema, vanaema ja vanavanaema

HILDA HINDOALLA

5.03.1926 - 6.03.2013

Leinavad tütar ja poeg peredega

Avaldame südamlikku kaastunnet Olliile ja Vallile peredega kalli ema ja vanaema

LEMPI PITSI

kaotuse puhul

Selma tütardega ja Urve

Avaldame kaastunnet Külli Urbile isa

KALJU SOOPÄRJA

07.06.1927 - 05.03.2013

surma puhul

Töökaaslased Nõmme Sotsiaalkeskusest

TELEVISIOON

ETV

06.55 Terevisioon

08.55 Holby City haigla: Õigus teada (Inglise 2003)

09.55 Terevisioon*

11.55 MI*

12.25 Muusikadokk Heino Eller. Quenta Essentia (Eesti 2012)*

13.55 Eesti dokk 100 m selili kammer-orkestri saatel (Eesti 1978)*

14.05 Foruum (subtiitritega)*

15.00 Kapital (subtiitritega)*

15.30 Kahekõne (subtiitritega)*

15.50 Minuscula (Prantsuse 2011)*

16.00 Holby City haigla: Õigus teada (Inglise 2003)*

17.00 Aktuaalne kaamera

17.10 Õnne 13 (Eesti 2006)

17.40 Südameasi: Inglismaa nimel (Inglise 2008)

18.30 Aktuaalne kaamera

19.00 Ringvaade

19.35 Köögikodanikud

20.05 Perepidu

21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm

KANAL 2

06.00 Punased roosid*, 457

06.45 Lucky Luke seiklused:

07.10 Delfiin Flipper: Päikesearjutus

07.35 Sylvesteri ja Tweety seiklused:

08.00 Reporter*

09.00 Roosa teemant*, 65

10.00 Keelatud vili*, 78

11.00 Kodus ja võõrsil*, 5448

11.30 Kodutunne*

12.30 Parim enne*

13.00 Avameelselt teise ringi abieludest*

13.30 Doktor Oz

14.30 Komissar Rex: Surm interneti teel

15.30 Punased roosid, 458

16.30 Keelatud vili, 79

17.30 Roosa teemant, 66

18.30 Kodus ja võõrsil, 5449

19.00 Reporter

20.00 Kuldvillak: Naiste-eri

TV3

06.15 Huntik

06.40 Winxid

07.05 Käsna-Kalle Kantpüks

07.30 Beyblade: metallvõitlejad 1, 7: Meie eriline kõik! Sagittario

07.55 Kaunis Lola, 129*

08.55 Kirgede torm, 1584*

09.55 Vaprad ja ilusad, 6424*

10.20 Top Shop

10.35 Kälimehed 1, 4

11.35 Monk 3, 11: Hr Monk vs. Kobra

12.30 KolmeDok: Kättemaksukontori väikesed fännid*

13.30 Selgelt nägijate tuleproov 13, 9*

14.30 Vaprad ja ilusad, 6425

15.00 Lena, mu elu armastus, 48

16.00 Kaunis Lola, 130

17.00 Kirgede torm, 1585

18.00 Kättemaksukontor 3, 8: Pereäri

19.00 Seitsmesed uudised

20.00 Võta või jäta UUS HOOAEG!

21.30 Kerge elu, 1 UUS SARI!

21.30 Sport

21.40 Ajujaht, 1/8

22.10 Tuulepealne maa, 2/12: Kooli-pingist rindele (Eesti 2008)

23.05 Pealtnägija*

23.55 Südameasi: Inglismaa nimel (Inglise 2008)*

00.40 Ringvaade*

01.18 ERR-i uudised

20.35 Galileo

21.30 Kelgukoerad: Uus hooaeg!

22.30 Vahelevõtja: Rängad kuriteod: Taas laetud – Uus sari!

23.25 Hirmude öö: Avameri (USA 2003)

01.05 Ghost Rider – põrguline* (USA/ Austraalia 2007)

02.50 Reporter*

03.40 Salavõmm* (USA/ Saksamaa 2005)

05.00 Vahelevõtja: Rängad kuriteod*: Taas laetud – Uus sari!

22.30 Hawaii 5-0-2, 1: Purunematu UUS HOOAEG!

23.30 KINO3: Võrgutav saatlan (USA-Saksamaa 2000)

01.15 Mandzhuuria kandidaat

03.20 Hawaii 5-0-2, 1: Purunematu*

04.05 Lena, mu elu armastus, 48*

04.50 Seitsmesed uudised

05.40 Kirgede torm, 1074

ETV2, KANAL 11, TV6, KANAL 12

ETV2

07.10 Arva ära, kui palju ma sind armastan (Kanada 2012)*

07.20 Beni ja Holly väike kuningriik (Inglise 2009)*

07.30 Stella ja Sam: Merekoletis (Kanada 2011)*

07.45 Pātu, 9/9 (ETV 1990)*

08.10 Lastetuba* 08.30 Kalailm*

09.00 Ringvaade*

10.05 Midsomeri mõrvad (Inglise 2005)

11.40 Reggie Perrin (Inglise 2009)*

12.07 ERR-i uudised

17.20 Smallville (USA 2007)*

18.00 Joona jutud (Kanada 2011)

18.20 Maša ja karu (Vene 2012)

18.30 Lastetuba

18.45 Suursilm (Inglise 2003)

18.55 Beni ja Holly väike kuningriik (Inglise 2009)

19.05 Stella ja Sam (Kanada 2011)

19.20 Aktuaalne kaamera (viipekeeles)

19.30 Aktuaalne kaamera (vene keeles)

20.00 Neli tankisti ja koer, 7/21 (Poola 1966)*

20.45 Vana aja asjad (Eesti 2004)

21.00 Päikseline itaalia köök, 5/6 (Rootsi 2008)

21.30 Viinavabrik (Rootsi 2010)

23.00 Roki seitse lainet, 2/7: Rökk ja popkunst (Inglise 2007)*

23.50 Keeluaia kuningas, 4/12 (USA 2011)*

00.40 Zeitgeist, 9/11: Edasi 2/4 (USA 2011)*

01.30 Eesti TOP 7*

02.15 Midsomeri mõrvad (Inglise 2005)*

03.56 ERR-i uudised

Kanal11

05.30 Talisman, 96

06.15 Totaalne ärkamine!

09.00 Doktor Oz*

09.55 Ellen*

10.50 Piinlikud töed

11.20 Superlapsehoidja*

12.10 Top Shop, 40

12.25 Kodukokad katsetavad*

12.55 10 aastat nooremaks USA*

13.25 Piinlikud kehad*

14.25 Südametukse, 149

15.15 Südametukse, 150

16.10 Superlapsehoidja

17.05 Naistekliinik, 110: Karantiin

18.00 Doktor Oz

19.00 Eesti vs. Jõekalda

20.00 Ellen

21.00 Manhattani tuhkatriinu (USA 2002)

23.05 Kamenskaja: Lihtne kombinatsioon, 1

00.00 Reporter

00.50 Naistekliinik*, 110

01.35 Eesti vs. Jõekalda*

02.25 Eva Luna, 43

03.15 Doktor Oz

04.00 Doktor Oz*

04.45 Reporter*

TV6

06.00 Hommikuraadio

08.30 Seitsmesed uudised

09.30 Kodu keset linna 3, 22

10.00 Kutsuge Cobra 11 6, 95

10.55 Minu endine superpruut

12.45 Kalamehejutud 4, 24

13.15 Top Shop

13.30 Kodu keset linna 3, 23

14.00 Farscape – kosmoses kaotsis 2, 29

15.00 Kutsuge Cobra 11 6, 95

16.00 Kolmas kivi Päikesest 3, 60

16.30 A-Rühm 3, 3

17.30 Kutsuge

kobra 11 7, 95

18.30 Simpsonid 17, 12

19.00 Perepea 6, 9

19.30 Seksisemud 1, 10

20.00 Kolmas kivi Päikesest 3, 61

20.30 Simpsonid 17, 13

21.00 KINOÕHTU: Jackass 3, 5

22.40 Naked & Funny 6

23.10 Teismeliste seksielu 2, 3

00.10 Vabaduse hind 1, 11

01.00 Salatoimikud 2, 31

01.55 Naked & Funny 6

02.25 Hommikuraadio

04.35 Kodu keset linna 3, 23

05.00 Seitsmesed uudised

05.50 Uudistemagasin

Kanal12

06.30 Eesti kõige-kõige*

07.00 Reporter

08.00 Galileo*

08.30 20 kõige šokeerivamat...*, 27

09.20 Conan*, 47

10.10 Rannavalve

11.00 Jututuba

13.50 Komissar Rex*

14.45 Walker – Texase korralvur*

15.35 MacGyver

16.25 Merepatrull

17.15 Komissar Rex

18.10 Walker – Texase korralvur: Pulmad, 1

19.00 Tuvikesed*

19.30 Tuvikesed*

20.00 Galileo

20.30 Eluaegsed

21.00 Kaks ja pool meest*

21.30 Kuulsuste surmaheitlus

22.00 Viva La Bam, 13 : Mardi Gras, 2

22.30 Klikitähed

23.00 Madventures

23.30 Elajas

00.20 Kaks ja pool meest

00.45 Tuvikesed

01.10 Tuvikesed

01.35 Night Chat

05.00 Postimees.ee

HOROSKOOP

JÄÄR Järgnevate päevade jooksul tajud hinge ja keha vastuolu või vähemalt erinevust. Hing on allikas, keha on selle allika tööriist.

SÖNN Sinu pereliikmed või sõbrad (eriti just vanad ja püsivad sõbrad) võivad vajada sinu nõuannet. Minevikus toimunu võib nüüd uues valguses paistma hakata.

KAHSIKUD Huvitavaid ideid ja mõttekäike on sul hetkel piisavalt, kuid vähe püsivust nende elluviimiseks. Võiksid rohkem ringi liikuda, koguda muljeid, midagi lugeda.

VÄHK Oma ettevõtmistes kipud nüüd olema hajameelne ning unistav. Mistõttu pole su tegevus kuigi viljakas. Võid unustada mõne kohtumise, ajada segamini olulised paberid või kogemata võimendada mõnda kuulujuttu.

LÕVI Hakkad ehk kedagi hoopis uue nurga alt nägema. Või muudab mõni sinu tuttav suhtumist sinusse. Suhetes on palju sügavaid ja tähenduslikke psühholoogilisi momente.

NEITSI Püüa vältida olukordi, kus võib vaidluseks minna. Kuid samas ära ole ka viisakuse pärast nõus asjadega, mida sa ei poolda.

KAALUD Mõni olmeline pisiasi võib panna aluse hoopis suuremale sündmuse ahelale. Hoia silmad lahti, sest hetkel võib elu sulle pakkuda põnevaid sümboleid lahtimõtestamiseks.

SKORPION Otsid erilist, rafineeritumat laadi meelelahutust. Galeriid ja muud kultuursed kohad peaksid sulle igati sobima.

AMBUR Sinu tegelik roll perekonnas või suguseltsis on nüüd rohkem luubi ja uurimise all. Hoia oma mainet ning ära anna alust kuulujuttudeks!

KALJUKITS Sulle võib tunduda, et teised inimesed ei oska sind väärliselt hinnata. Aga kas sa oled end ikka arusaadavalt väljendanud?

VEEVALAJA Kipud oma originaalsete ettepanekutega üle pingutama. Samuti võid loobuda millestki, mida tegelikult veel vajad.

KALAD Kui suudad intriige ja sogast vett vältida, saavutad edu. Ole inimestega suheldes hoolikas ja tähelepanelik – võid jätta endast vale mulje või tõlgendada valesti kellegi teise sõnu või tegusid.

ILM

Reede -6...0
Läänekaaretuul 3-10 (14) m/s

Laupäev -9...-4
Põhja- ja kirdetuul 2-8 m/s

Pühapäev -9...-4
Põhja- ja kirdetuul 1-6 m/s

Esmaspäev -9...-2
Läänekaaretuul 4-9 (12) m/s

RISTSÖNA

	ELUND	EELVANGISTUS	MY LADY	MERE-MÄRK	NAISENIMI	KUNSTNIK	LÄTI	ATMOSFÄÄRI	SEMIRAMISE
	PAREMIK, VALITUIM OSA	LAULIA	GRAND PRIX	PAHA VAIM	REPORTER ... RAUD	KONTINENT	KIRJANIK ... KSTENA	MILLEGI TÄHISLIKUL SE KEHASTUS	JÄRVAMAA VALD
HOOG-TEGEVUS									
TÄHTKUJU									
SUVA									
ANKRU-VIIN									
JEAN BAKER (M. Monioe)									
SHIMENS									
OTSEKOHE									
ETÜLEEN									
G. VERDI COOPER									
KIHITI KUH-JUNUD AINE									
PIGEM									
"LOODUSE KROON"									
JÄRJEST. TÄHED									
LAVASTAJA ... NORMET									
MUUSIKA-STIIL									
JALGPALLUR (1906-1947)									
OMAPEAD									

ERKKI KÖLU PÄEVAANEKDODID

● Naine: „Kallis, mis sa mulle naistepäevaks kingid?”

Mees: „Noh, midagi sellist, mis tuleb otse südamest!”

Naine: „Parem oleks, kui see Versace’ilt või Guccilt tuleks!”

● Potsataja läheb 8. märtsil Kübaramoori juurde ja ütleb:

„Õnnitlen naistepäeva puhul! Palun võta minu ja Gena poolt mälestuseks see tagasihoidlik kingitus – ehtsast krokodillinahast käekott...”

● 8. märtsi hilisõhtul tuleb maani täis mees koju, üks käsi ümber neegritari, teine ümber hiinlanna piha. Naine tunnustab seda pilti õudusega:

„Jaan, kes need veel on?”

„Kallis, ärme unustame, et täna on siiski rahvusvaheline naistepäev!” vastab mees pehme keelega.

● Mees sõidab 8. märtsil sõbrale külla, et koos tema ja ta abikaasaga naistepäeva tähistada. Nad pidutsevad öö läbi. Hommikul sätib mees end tööle minema ja märkab kraanikausis tervet virna musti nõusid.

„Kuule, peseme õige nõud ära enne kui su naine üles tõuseb,” teeb ta sõbrale ettepaneku. „Tegemist on ju ikkagi naiste tähtpäevaga.”

„Ei mingit pesemist!” vastab sõber. „Tähtpäev oli eile, täna aga on juba 9. märts!”

MEIE PLANEET: ALUSETUD SÜÜDISTUSED

Meie planeet

VAIKE NÕID

Dilbert

SCOTT ADAMS

SUDOKU Pappocom

Lahendused ja vihjed: www.sudoku.com

	9			6				
		1		2	4			9
	2			3			5	
5	1			6				
		7	3		1	6		
				9			1	4
	3			1			8	
1		8	6			3		
			5				9	

SUDOKU reeglid

● Täida tühjad kohad numbritega 1 kuni 9. Numbrid 1 kuni 9 peavad esinema igas 9 veerus, igas 9 reas, igas 3 x 3 ruudus. Igas reas, igas veerus ja igas 3 x 3 ruudus võib iga number esineda ainult ühel korral.

Eelmise mängu lahendus:

4	7	6	2	5	8	1	9	3
3	9	1	7	4	6	5	8	2
8	5	2	9	3	1	7	6	4
6	8	3	5	7	2	4	1	9
5	1	7	6	9	4	2	3	8
9	2	4	1	8	3	6	5	7
2	3	9	4	6	5	8	7	1
7	4	5	8	1	9	2	6	3
1	6	8	3	2	7	9	4	5

Sudoku EPL-i veebiväljaandes

Mängi: www.epl.ee/sudoku

Märts on käes ja kassid kräunuvad

Lemmik

Tiina Toomet

MTÜ Teie Loomakliinik

Loodus kutsub. Möödunud suvel sündinud kassipojad on jõudnud täiskasvanuikka ja otsivad endale kaaslast.

Vabapidamisel olevad kassid hulguvad, määruvad ja kaklevad. Ontlikud toakiisud muutuvad äkki pööraseks, üritavad koos klaasidega aknast väljuda, aelevad maas ja karjuvad koleda häälega ning püüavad oma lõhnasignaale välismaailma saata. Ehk teisisõnu pissivad kingadesse/kottidesse.

Ka kõige kannatlikuma ja humaansema loomasõbra mõõt saab täis. Mida teha? Saata kass õue ja vaadata, mis saab? Mis seal's ikka saab? Kui elu- ja olusvõitluses ellu jäävad, siis isastest saavad üle küla kõutsid ja emastest poegimismasinad.

Üks emane kass koos oma tütardega olevat võimeline produtseerima seitsme aastaga üle 400 000 kassipoja. Kuhu nad kõik panna ja kelle neid vaja on? Ainuüksi Tallinna loomade hoiupaigas ootab kodu üle saja kassi. Selles valguses tundub mõistlik kasside, aga ka koerte viljatuks muutmise. Miks seda siiski nii vähe tehakse?

Üks suurt rolli mängivad inimeste teadlikkus ja raha. Teadlikkuse puudumine suure hulga inimeste seas sai selgeks pärast Peeter Ernitsa artiklit Maalehes, milles räägiti loomade hoiupaigast, mis on loomakaitseadusega keelatud.

Artiklile tuli üllatavalt palju kommentaare, milles üritati looma opereerimata jätmisele ja poegade hukkamisele mingeid veidraid õigustusi leida. Üks nendest õigustustest oli ka rahapuudus, kuid see

Ühel emasel ja tema tütreil võib sündida seitsme aasta-ga üle 400 000 järeltulija.

on omaette teema, mida selles artiklis käsitleda ei jõua.

Mitmed teadlikumad inimesed kõhklevad operatsiooni poolt või vastu otsustades, sest teavad nii selle pluss- kui miinuspooli.

Mida ütleb spetsialist?

Dr Laura Linntamm:

Plussid

1. Soovimatute järglaste sünni ärahoidmine (sterilisatsioon, kastratsioon või hormoone või hormoonilaadseid ravimeid kasutades).
2. Suguhormoonidest tingitud käitumise ärahoidmine (kastratsioon või ravimid).
3. Steriliseeritud/kastreeritud

Ka ontlikud toakiisud muutuvad pööraseks, üritavad koos klaasidega aknast väljuda, karjuvad koleda häälega ja pissivad kingadesse/kotti.

Foto: Rauno Volmar

loomad elavad oma liigikaaslastest tunduvalt kauem.

4. Kindlasti vähendab kastreerimine nii koerte kui ka kasside õnnetusjuhtumite ohtu, kuna nad on kodusemad, nende seksuaalne tung leida teisi loomi on pärsitud. Jäävad ära märgistamised ja kaklused territooriumi pärast. Loomulikult ei saa seda kõike välisada sajalprotsendiliselt.

5. Uuringud tõestavad, et enne esimest eluaastat steriliseeritud ja kastreeritud loomad on edaspidises elus aktiivsemad ja justkui lapsemeelsemad.

Kuid alati rõhutada seda, et looma aktiivsust mõjutab siiski kõige rohkem tema omanik. Kindlasti ei vähenda steriliseerimine/kastreerimine looma töövõimet, pigem tõstab seda.

6. Mitmeid vanema ea terviseriske saab kastratsiooniga ära hoida: piimanäärmete kasvaja, emakapõletik, munasarja kasvaja-d-tsüstid, tupe väljalangemine, isastel healoomuline eesnäärme suurenemine, eesnäärme põletikud, perineaaladenoomid ja -songad, munandite kasvaja-d.

Pahaloomulised piimanäärmete kasvaja-d on emastel koertel üheks suurimaks mureks. Norras (kus kastreerimine on lubatud ainult siis, kui see on meditsiiniliselt põhjendatud) tehtud uuringud näitasid, et kõigist kasvajatest, mis tabasid emaseid

koeri, on 50% piimanäärmetel omad ja 30% neist on halvaloomulised. Kastreerimine pärast esimest jooksuaega vähendab kasvaja-d teket 8% ja pärast teist 26%. Pärast kolmandat jooksuaega kastreerimine ei oma selles osas enam mingit tähtsust. Kassidel esinevatest piimanäärme kasvaja-dest on suurem osa halvaloomulised ja nagu koertelgi vähendab esimesel eluaastal tehtud operatsioon tunduvalt piimanäärme kasvaja-d ohtu.

Püometra ehk emakapõletik on emastel koertel järgmi-

ne suurim risk. Rootsis tehtud uuringute põhjal tekib 23% emastest koertest enne kümendat eluaastat püometra.

Kastreerimine on olnud tabuteema eelkõige just meesomanike seas.

See on küll kirurgiliselt ravitav ja ajutiselt ka ravimitega kontrolli all hoitav, kuid 4% juhtudest lõpeb see surmaga. Healoomuline eesnäär-

me suurenemine tabandab üle 80% isastest loomadest, kes on üle viie aasta vanad, ning viib hiljem eesnäärme põletike, tsüstide ja abstsessideni, põhjustades tõsiseid terviseprobleeme. Kastreerimine aitab seda kõike ära hoida.

Kastreerimine on olnud tabuteema eelkõige just meesomanike seas. Tänapäeval on võimalik kastreerida koera teatud ajaks, ilma et eemaldataks munandeid. Välja

on töötatud aine, mis blokeerib ajutasandil testosterooni tootmise munandites umbes kuueks kuuks või aastaks. See toob kaasa munandite suuruse vähenemise ja steriilsuse kaks kuni kolm nädalat pärast aine naha alla paigaldamist ja kestab vastavalt preparaadile kuus kuud või aasta. Testosterooni puudumisel väheneb ka eesnäärme ja kaob ära testosteroonist tingitud käitumine, nagu näiteks märgistamine.

Miinusused

1. Kirurgilised protseduurid on alati seotud riskidega.
2. Operatsioonijärgne ülekaululus mõjutab nii isaseid kui emaseid koeri ja kasse. Ülekaal viib teiste terviseprobleemideni, nagu diabeet ja kilpnäärme alatalitus. Lahendus on küll lihtne – tuleb vahetada kõrge energiasisaldusega toit lahjema vastu, sest loomadel muutub ainevahetus, mitte aktiivsus.

3. Emasloomade inkontinentsus ehk kusepidamatus, mis näib tabandavat 4–20% ja just enne esimest jooksuaega opereeritud loomi. Peamist tekke-mehhanismi veel ei teata, kuid olulisteks faktoriteks peetakse looma kehakaalu ja tõugu. Eelsoodumusega on rotveilerid, dobermannid, šnautserid.
4. Kastreeritud loomadel olevat suurenenud risk põiekasvaja-d, eesnäärme kasvaja-d ja luusarkoomide tekkeks, mida esineb siiski vaid väga väikesel osal koertest. ●

Koerte ja kasside eripärad

Koerad

Suguküpsus saabub emasel koeral umbes kuuendal elukuul, kuid sõltub tõust. Suurema kehaga tõugudel võib see saaduda isegi alles kaheaastaselt.

Isane koer saab suguküpseks umbes viiendal elukuul ja jällegi sõltub palju tõust – suuremad hiljem, väiksemad pisut varem.

Koerad indlevad peamiselt kaks korda aastas, aga jällegi sõltub tõust ja indiviidist. Isastel ei ole kindlat jooksuaega, nemad lähtuvad emase koera indlemisest. Jooksuaeg kestab umbes neli nädalat. Veritsemine kestab umbes paar-kolm nädalat ja siis lõpeb, kuid see ei tähenda veel, et jooksuaeg oleks läbi. Läbi on jooks alles siis, kui emane ei ole enam isasele vastuvõtlik.

Koer ovuleerub sõltumata sellest, kas ta paartub või mitte. Koera ovulatsiooni saab kaudselt määrata, mõõtes progesterooni taset veres.

Kassid

Emane kass saab suguküpseks umbes kuuendal elukuul, kuid palju võib sõltuda sellest, millal kass sündis. Suviste kasside jooksuaeg algab tavaliselt märtsis.

Kassi innatsükkel on seotud päeva pikkusega ehk siis valgusega. Kui valget aega on pikemalt (umbes kaksteist tundi), alustavad kassid indlemist.

Kassid indlevad 5–6 päeva, siis peavad 7–10 päeva vahet ja alustavad otsast peale seni, kuni peavad jälle lühenevad. Toakasse mõjutavad päevavalguslambid,

mille tõttu nad võivad innelda aasta läbi.

Kassid ovuleeruvad indutseeritult ehk siis, kui nad paartuvad, ja harva iseenda tekitatud stimulatsioonist, millest võib indlemisel tekkida pikem paus – umbes poolteist kuud.

Olulised terminid

Kastreerimine tähendab suguelundite kirurgilist eemaldamist. Seda tehakse nii emasloomadel (munasarjad ja emakas) kui ka isasloomadel (munandid).

Steriliseerimine – munandi- või munasarjajuhade õmblustega sulgemine. Eestis seda meetodit peaaegu ei kasutata, sest sugutung ja sellega kaasnevad käitumisprobleemid ei kao.

PEEGELDUS

Uus rubriik: Eesti Päevaleht tutvustab lugejatele huvitavate inimeste töökabinette ja neis olevaid põnevaid esemeid, mis peegeldavad omanikule tähtsaid külgi tema ametist.

Tiit Pruuli

Maailmarändur, kirjanik ja ettevõtja Tiit Pruuli on oma kabineti Tallinnas Balti jaamas sisustanud leidudega tervest maailmast.

KONTOR NUMBRITES

1.
1870.

aastal ehitati vana Balti jaama hoone, kus peitub Pruuli eksootiline kabinet.

120+

riiki on mehe rännuking ta viinud.

7
2-10

aastat on Pruuli siin kabinetis töötanud.

tundi päevas veedab Pruuli kabinetis. See on ühtlasi tema tööpäeva pikkus.

Hea lugeja,
anna meile teada, kellest võiksite selles rubriigis veel kirjutada!
kultuur@epl.ee

miljoni teenis Pruuli 2000-ndate alguses, kui müüs oma ettevõtte Eesti elektrivõrkude ehituse soomlastele.

Nõupidamistelaual kohal tiirlev metallist maakera on ühendatud vanast jalgrattast tehtud trenaažõoriga. Maakera valmistasid raudteedepoo mehed. Laud ise on tehtud kaablipoolist. „See on pärit ettevõttest Eesti Elektrivõrkude Ehitus, mille ostsime 1997. aastal ja müüsimise 2000-ndate alguses soomlastele. Nii teenisime oma esimese miljoni ja laud teenib ausalt siamaani.”

Vanadest köögiustest tehtud kirjutuslaual troonib Monroe arvutusmasin. Masin töötab ja on arvutamisel vapralt abiks – tõsi, kuna ta on juhtmega seina küljes, siis tuleb nõupidamistelaual arvutamiseks appi võtta ka väiksem ja ilmselt oluliselt noorem taskukalkulaator.

Tumedal kabinetiseinal ripub kuldne pildiraam. Maali seal sees pole. „Paljudel lugupeetud äriamestel on lolli raha eest oksjonilt ostetud kallid pildid kabinetis. Ma ei ole jõudnud ühtegi pilti oksjonilt osta, aga ma ostsingi raami – olgu vähemalt seegi kuldne! Siin saab pilte vahetada, praegu on pilt minust ja mu naisest,” selgitab Tiit Pruuli.

Kabinetti kaunistavad mitmed reisidelt toodud väikesed skulptuurid või muud esemed – näiteks Senegalist toodud ukseid. Võõra- maiste napside kasti tagant vaatab välja Mali Togonma platoolt toodud vihmajumal. Napsikastis endas on Tiit Pruulil esindatud nii Gruusiast Eestlaste veinivabrikust toodud vein, Süüria aniisinaps kui ka Ukraina Nemiroffi viina Eurovisiooni eriväljalase.

Nõukogude ajal oli see Tallinna–Leningradi rongi peal, nüüd kaunistab Tiit Pruuli kabinetti. „Möödunud suvel sõitsin Tallinna–Leningradi trassi kõrval ja ühes vanas külas nägin seda silti ühe maja kõrval rohus vedelemas.” Pruuli leidis, et silt oleks hea suveniir. Maja uksele koputades selgus, et seal elav mees oli olnud liini peal vagunisaja ja töölt lahkudes sildi suveniiriks võtnud.

Kui Pruuli alles ettevõtluses alustas, sattus ta Ernesto Preatoni kabinetis. Lugupeetud ärimees väntas aga kogu kohtumise trenaažõori peal. „Siis mõtlesin, et noh, kui kunagi rikkaks saan, muretsen endale ka trenaažõori. Tõin maalt ära vana jalgratta.” Kui vändata, käib maakera pea kohal ringi. Tekst Tuuli Jõesaar